

סוגיות במדידה א

תוכן העניינים

1	מוסדות ללא כוונת רווח
10	היוון עלויות אשראי
23	חכירות
37	חוזי הקמה - קבלן מבצע
50	נכס פיננסי בשווי הוגן דרך רווח והפסד
55	נכס פיננסי זמין למכירה
61	השקעות מוחזקות לפידיון והלוואות וחייבים

סוגיות במדידה א

פרק 1 - מוסדות ללא כוונת רווח

תוכן העניינים

1. כללי 1

מוסדות ללא כוונת רווח

שאלות

(1) להלן שלושה משפטים בנושא מלכ"ר:

- I. מזומנים שהתקבלו עם התניה של תורמים, הקובעת כי השימוש בהם הוא להשקעה ברכוש קבוע, יסווגו בעת רכישת הרכוש הקבוע כפעילות שאינה במזומן.
- II. הכנסות מתרומות, הקצבות, עזבונות ומתנות יוכרו כהכנסות או כתוספות לנכסים נטו שהשימוש בהם הוגבל על ידי הנותן רק כאשר הם מתקבלים בפועל.
- III. הכנסות ממימוש נכסים קבועים, אשר לא קיימת לגביהם הגבלה על התמורה ממימושם, יוצגו כפריטים מיוחדים בדוח על הפעילויות.

איזה מהמשפטים לעיל נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות מספר 5 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות בדבר דיווח כספי על ידי מלכ"ר?

- א. כל המשפטים.
- ב. רק משפט I.
- ג. רק משפטים II ו-III.
- ד. רק משפט III.
- ה. רק משפטים I ו-II.

(2) להלן שלושה משפטים בנושא כללי חשבונאות ודיווח כספי על ידי מלכ"רים:

- I. הכנסות והוצאות, נכסים והתחייבויות והשינויים בנכסים נטו, יירשמו על בסיס הצבירות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים.
- II. הכנסות מימון נטו יוצגו בסכום המחושב לאחר שסכומים הדרושים על מנת לקיים את התניות התורמים, או את הוראות החוק, לגבי הנכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה, ייזקפו לנכסים נטו שהוגבלו; אם הסכומים הדרושים לעיל עולים על הכנסות המימון נטו, יוצג ההפרש כהוצאת מימון בדוח על הפעילויות.
- III. תרומות או הקצבות שהשימוש בהן הותנה על ידי נותניהן לכיסוי גירעונות משנים קודמות, יוצגו בנפרד כהכנסה מפריטים מיוחדים בדוח על הפעילויות.

איזה /אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים, בהתאם לנוסח המשולב של גילוי דעת מספר 69 ותקן חשבונאות מספר 5 בדבר כללי חשבונאות ודיווח כספי על ידי מלכ"רים?

- א. כל המשפטים שגויים.
- ב. רק משפטים I ו-II.
- ג. כל המשפטים נכונים.
- ד. רק משפטים I ו-III.
- ה. רק משפטים II ו-III.

3) בכנס רואי חשבון שנערך לאחרונה בים המלח, בנושא מלכ"רים, נשמעו הטענות הבאות:

- I. במסגרת הנכסים נטו שלא קיימת לגביהם הגבלה, חובה להבחין בין נכסים נטו לשימוש לפעילויות ונכסים נטו ששימשו לרכוש קבוע.
- II. רכוש קבוע יוצג בדוחות הכספיים של מלכ"רים בנכס לפי העלות, ללא כל פחת או כהוצאה במועד הרכישה.
- III. מלאי במלכ"רים יטופל בהתאם לכללי החשבונאות הממשלתיים.

איזו/אילו מהטענות שהושמעו נכונה/ות בהתאם להנחיות הנוסח המשולב של גילוי דעת מספר 69 ותקן חשבונאות מספר 5 בדבר מלכ"רים?

- א. רק טענה I.
- ב. רק טענה II.
- ג. רק טענה III.
- ד. כל הטענות.
- ה. כל הטענות שגויות.

4) להלן שלושה היגדים המתייחסים למוסדות ללא כוונת רווח:

- I. כ"ר יכול לבחור להציג את הדוח על הפעילויות ואת הדוח על השינויים בנכסים נטו במתכונת משולבת או לחוד בדוחותיו הכספיים.
- II. לכ"ר קיימת האפשרות להציג את המיסים על ההכנסה בסעיף כולל בסוף הדו"ח על הפעילויות או בסעיפי ההוצאות בגינן הוטל המס.
- III. בהקבלה פנימית מתחייב המלכ"ר כלפי תורם לקבל תרומות בסכומים מקבילים לסכום שהתורם מעמיד לרשות המלכ"ר.

איזה /אילו מההיגדים לעיל נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות מספר 5 של המוסד הישראלי לתקינה בדבר כללי חשבונאות ודיווח כספי על ידי מלכ"רים?

- א. רק היגד I.
- ב. רק היגד II.
- ג. רק טענה I ו-II.
- ד. היגדים II ו-III.
- ה. רק היגד III.

5) עמותת "לב אוהב" (להלן "העמותה") הוקמה ביום 1 בינואר 2006, למען חלוקת מצרכים לנזקקים ברחבי הארץ. להלן הפעולות שבוצעו בעמותה בשנת 2006:

- ביום 1 בינואר 2006 תרמה מיכל סך של 2,000,000 ₪ שימשו לפעילות השוטפת של העמותה.
- ביום 31 במרס 2006 רכשה העמותה ממר דניאל מחסן באזור התעשייה כנות ששווי ההוגן הינו 2,000,000 ₪. מר דניאל גבה סך של 1,700,000 ₪ בלבד וקבע שהיתרה תהווה תרומה לעמותה. אומדן אורך החיים השימושיים של המחסן הינו 25 שנה.
- ביום 30 ביוני 2006 תרם מר לוי 180,000 ₪, תוך התנייה שהכספים ישמשו למימון לרכישת מוצרים בסיסיים לתינוקות (דייסות, גרבר, חיתולים, ועוד) וחלוקתם לנזקקים.
- ביום 23 בדצמבר 2006 רכשה העמותה דייסות שונות בסכום כולל של 46,000 ₪.
- ביום 1 ביולי 2006 קיבלה העמותה תרומה בסך 1,000,000 ₪ מגברת אלימלך. בהתאם להתניית גברת אלימלך, התרומה הופקדה באותו היום בפקדון שאינו צמוד הנושא ריבית שנתית של 12%. הריבית מתקבלת אחת לשנה החל מיום 30 ביוני 2007. בהתאם להתניית גברת אלימלך, תורשה העמותה להשתמש בפירות הקרן בלבד, כך שמחצית מפירות הקרן ישמשו את העמותה לצורך הפעילות השוטפת והמחצית הנוספת לרכישת יינות לקידוש בערב שבת וחלוקתם לנזקקים.
- בשנת 2006 שילמה העמותה משכורות בסך של 70,000 ₪ ומיסים עירוניים בסך של 45,000 ₪.
- העמותה מיישמת בדוחותיה את האמור בסעיף 25 לתקן 5 המשולב בדבר רישום שירותים שנתקבלו ללא תמורה.

מהו סכום ההכנסות נטו, כפי שיירשמו בדוח על הפעילות של עמותת "לב אוהב" לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006?

- א. 1,894,000 ₪.
- ב. 2,065,000 ₪.
- ג. 1,885,000 ₪.
- ד. 1,864,000 ₪.
- ה. 1,855,000 ₪.

מהי יתרת "נכסים נטו שקיימת לגביהם בעלת אופי זמני", כפי שתירשם במאזן עמותת "לב אוהב" ליום 31 בדצמבר 2006?

- א. 210,000 ₪.
- ב. 240,000 ₪.
- ג. 180,000 ₪.
- ד. 164,000 ₪.
- ה. 134,000 ₪.

- 6) עמותת "אדי" (להלן "העמותה") הוקמה ביום 1 בינואר 2007 והיא עוסקת בקידום השתלות אברים בישראל.
- להלן פעולות בדבר פעילות העמותה בשנת 2007:
- ביום 1 בינואר 2007 קיבלה העמותה מבנה כתרומה. ערכו של המבנה ליום 1 בינואר 2007, בהתאם להערכת שמאי, הוא 1,200,000 ₪ ואורך החיים של המבנה הינו 25 שנים (מרכיב הקרקע הינו $\frac{1}{3}$ מהמבנה).
 - ביום 31 במרס 2007 רכשה העמותה ארבע מערכות מחשוב ששוויין הנאות הכולל הינו 190,000 ₪. בעל החנות שחיו ניצלו בשל תרומת מח עצם גבה 140,000 ₪ בלבד וקבע שהיתרה תהווה תרומה לעמותה. אורך החיים של מערכות המחשוב הינו 4 שנים.
 - ביום 1 באפריל 2007 קיבלה העמותה מענק חד פעמי ממשד הבריאות לפעילותה השוטפת, בסך של 720,000 ₪.
 - ביום 1 ביולי 2007 העביר חיים, קשיש כבן 80, לעמותה 800,000 ₪. הוסכם כי בתמורה תשלם לו העמותה 6,680 ₪ בתחילת כל חודש לכל ימי חייו, החל מיום 1 באוגוסט 2007. ההתחייבות האקטוארית ליום 1 ביולי 2007 נאמדה בסכום של 556,400 ₪. ביום 31 בדצמבר 2007, בעקבות התדרדרות במצבו הבריאותי של חיים, עודכנה ההתחייבות האקטוארית לסכום של 530,000 ₪.
 - ביום 1 באוקטובר 2007 הסכים מנכ"ל משרד הבריאות להעביר לעמותה סכום של 200,000 ₪ לצורך רכישת קמפיין הסברה לחשיבות תרומות איברים בישראל. התרומה הותנתה בכך שהעמותה תגייס סכום זהה נוסף עבור רכישת הקמפיין. עד לתאריך החתימה על הדוחות הכספיים לא הצליחה העמותה לגייס תרומה זהה.
 - במהלך שנת 2007 שילמה העמותה עבור רכישת פירסום והסברה, סכום כולל של 240,000 ₪.
 - בשנת 2007 שילמה העמותה משכורות בסך של 60,000 ₪ ומיסים עירוניים בסך של 42,000 ₪.

למעט הנתונים המפורטים לעיל, לא התרחשו פעולות נוספות בעמותה.

מהו סכום ההכנסות נטו כפי שיופיע בדוח על הפעילות של עמותת "אדי" לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007 (ב-₪)?

- א. 303,375.
- ב. 298,500.
- ג. 310,375.
- ד. 269,975.
- ה. 510,375.

מהי יתרת נכסים נטו, שקיימת לגביהם הגבלה בעלת אופי זמני, ליום 31 בדצמבר 2007 (ב-ש)?

- א. 250,600.
- ב. 243,600.
- ג. 203,200.
- ד. 243,280.
- ה. 236,600.

מהי יתרת "נכסים נטו שלא קיימת לגביהם הגבלה – ששימשו לרכוש קבוע" ליום 31 בדצמבר 2007?

- א. 1,168,000.
- ב. 1,182,375.
- ג. 1,208,625.
- ד. 1,250,000.
- ה. 1,322,375.

7) עמותת "חורף חם" (להלן: "העמותה") הוקמה ביום 1 בינואר 2007 למטרת

איסוף וחלוקת בגדים ומצרכים לנזקקים ברחבי הארץ.

להלן נתונים לגבי פעילות העמותה בשנת 2007:

1. ביום 1 בינואר 2007 קיבלה העמותה סך של 200,000 ₪ כתרומה מגב' לוי. התרומה מיועדת לשימוש לפעילות השוטפת של העמותה.
2. ביום 1 בינואר 2007 רכשה העמותה 2 מחשבים בעלות של 2,000 ₪ כל אחד. מחיר המחירון של כל מחשב עמד על 4,500 ₪. יתרת התשלום התקבלה כתרומה לעמותה על ידי חברת "מחשב לכל".
3. ביום 30 במרס 2007 קיבלה העמותה מחברת "האנגר" בע"מ זכות להשתמש במחסן שבבעלות החברה, לאחסון המוצרים שנאספים על ידי העמותה עד ליום 31 בדצמבר 2007. שכ"ד של מחסן דומה נאמד ב-5,000 ₪ לחודש.
4. אחת לחודש, החל מיום 1 באפריל 2007, מועברת לחשבון הבנק של העמותה תרומה ממר כהן בסך של 10,000 ₪ לפעילותה השוטפת של העמותה.
5. ביום 30 ביוני 2007 תרם מר יהושע לעמותה 150,000 ₪ תוך התניה שהכספים ישמשו לרכישת שמיכות חורף וחלוקתן לנזקקים (ראה גם סעיף 7 להלן).
6. בשנת 2007 שילמה העמותה משכורות בסך של 120,000 ₪ ומיסים עירוניים בסך של 50,000 ₪. יש להתעלם ממרכיב הפיצויים.
7. במהלך חודש יולי 2007 רכשה העמותה 70 שמיכות חורף בעלות של 200 ₪ כל אחת וחילקה אותן לנזקקים במהלך חודש אוגוסט 2007 (ראה גם סעיף 5 לעיל).
8. ביום 1 באוגוסט 2007 קיבלה העמותה תרומה בסך 1,000,000 ₪ מגברת שביט. בהתאם להתניית גברת שביט, התרומה הופקדה באותו היום בפקדון בבנק שמניב תשואה שנתית נומינלית של 12%. הריבית מתקבלת אחת לשנה ביום 31 ביולי של כל שנה. העמותה תורשה להשתמש בפירות הקרן בלבד. השימוש בתשואה הוגבל, מחצית לצורך הפעילות השוטפת ומחצית לרכישת תנורי חימום וחלוקתם לנזקקים. (הניחו ריבית פשוטה לתקופות קצרות משנה).

9. ביום 1 באוקטובר 2007 קיבלה העמותה מענק חד פעמי ממשרד הרווחה לפעילותה השוטפת בסך של 250,000 ₪.
10. ביום 1 באוקטובר 2007 הסכימה חברת "אלקטרוניקה" בע"מ להעביר לעמותה סכום של 300,000 ₪ לצורך הפקת יריד איסוף מוצרים. התרומה הותנתה בכך שהעמותה תגייס סכום זהה נוסף עבור היריד ממקורות אחרים. עד לתאריך החתימה על הדוחות הכספיים לא הצליחה העמותה לגייס תרומה בסכום זהה.
11. במהלך השנה שילמה העמותה עבור רכישת מוצרי צריכה שונים לחלוקה, סכום של 125,000 ₪.
12. העמותה מיישמת בדוחותיה את האמור בסעיף 25 לתקן 5 המשולב, בדבר רישום שירותים שנתקבלו.
13. מחשבים מופחתים על פני 3 שנים.

מהו סכום ההכנסות נטו, כפי שיירשמו בדוח על הפעילות של עמותת "חורף חם" לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

א. 292,000 ₪.
 ב. 428,000 ₪.
 ג. 293,667 ₪.
 ד. 268,667 ₪.
 ה. 267,000 ₪.

מהי יתרת "נכסים נטו שקיימת לגביהם הגבלה בעלת אופי זמני", כפי שתירשם במאזן עמותת "חורף חם" ליום 31 בדצמבר 2007?

א. 161,000 ₪.
 ב. 136,000 ₪.
 ג. 175,000 ₪.
 ד. 25,000 ₪.
 ה. 11,000 ₪.

- 8) עמותת "שחמט לכל ילד" (להלן - העמותה) הוקמה ביום 1 בינואר 2008 במטרה ללמד שחמט ילדים בשכונות מצוקה בפריפריה. להלן פעילות העמותה בשנת 2008:
- ביום 1 בפברואר החלה העמותה להעסיק את ערן, מייסד העמותה, כמנהל בשכר חודשי של 15 אלפי ₪. הוצאות השכר משולמות ב-10 לחודש העוקב.
 - ביום 2 בפברואר 2008 קיבלה העמותה תרומה במזומן מהקבלן אמיר בסך 3,000 ₪, לשם הקמת מבנה בן 3 קומות, אשר קומתו הראשונה תשמש את העמותה לשימושה ושתי הקומות הנוספות תשמשנה את מר אמיר לצרכיו העסקיים. נכון ליום 31 בדצמבר טרם הושלם המבנה והעלויות שהושקעו בו הסתכמו ל-1,500 ₪ אלפי ₪.

- ביום 1 באפריל 2008 קיבלה העמותה ציוד מחשוב מגברת אמלי לצורך פעילותה השוטפת. שוויים ההוגן נאמד ב-600 אלפי ₪ (לכל אורך השנה). בהתאם לתנאי התרומה, מימוש ציוד המיחשוב יתאפשר רק על מנת להחליפו. ביום 31 בדצמבר מכרה החברה מחצית מצידוד המחשוב ורכשה מיידיית ציוד מחשוב נוסף - בעלות של 300 אלפי ₪.
- ביום 1 בנובמבר 2008 אושר לעמותה מענק חד פעמי ממשרד החינוך, לצורך פעילותה השוטפת, בסך של 350 אלפי ₪. המענק התקבל בפועל ביום 30 בינואר 2009.

נתונים נוספים :

שיעור פחת :

מבנים - 5%

ציוד מחשוב - 33%

שיעורי מס :

מס שכר - 9%

מס מעסיקים - 6%

מהי יתרת "נכסים נטו שלא קיימת לגביהם הגבלה - ששימשו לרכוש קבוע" ליום 31 בדצמבר 2008?

א. 200 אלפי ₪.

ב. 500 אלפי ₪.

ג. 700 אלפי ₪.

ד. 900 אלפי ₪.

ה. 1,000 אלפי ₪.

מהי יתרת "נכסים נטו שלא קיימת לגביהם הגבלה - שלא יועדו" ליום 31 בדצמבר 2008?

א. 160 אלפי ₪ ביתרת זכות.

ב. 338 אלפי ₪ ביתרת חובה.

ג. 185 אלפי ₪ ביתרת זכות.

ד. 309 אלפי ₪ ביתרת זכות.

ה. 190 אלפי ₪ ביתרת חובה.

9) עמותת "בריאות ירוקה" (להלן: העמותה) הוקמה ביום 1 בינואר 2009 במטרה לגדל ולתת קנביס רפואי לחולים שקיבלו אישור מיוחד לכך. להלן דיווחים על פעילות העמותה בשנת 2009:

- ביום 1 בינואר קיבלה העמותה תרומה ממשד הבריאות בסך 1,000 אלפי ₪, וזאת תוך התניה כי הכסף ישמש לרכישת קרקע וחממה לגידול הקנביס הרפואי.
- ביום 1 באפריל קיבלה העמותה תרומה בתנאי אנונה בסך 500 אלפי ₪ ממר שרון - חולה סרטן שנעזר בשירותי העמותה, וזאת בתמורה לבן שהעמותה תשלם למר שרון קיצבה חודשית בסך 10 אלפי ₪ בסוף כל חודש, החל מיום 30 באפריל 2009 ועד לתום חייו. על פי ההסכם עם מר שרון, לאחר מותו יהיה ניתן להשתמש ביתרת הקרן לפעילותה השוטפת של העמותה. כבר באותו מועד פנתה העמותה לאקטואר אשר העריך כי מר שרון יחיה עוד 4 שנים. ביום 1 בדצמבר מת מר שרון עקב טיפול רפואי שכשל.
- ביום 1 ביולי רכשה העמותה 5 דונם אדמה חקלאית לגידול קנביס רפואי בצפון הארץ, בסכום של 800 אלפי ₪ ובו בזמן הקימה חממות מיוחדות שיובאו מהולנד בסך של 300 אלפי ₪.
- החל מיום 1 בפברואר 2009 מעסיקה העמותה 5 עובדים בשכר של 5 אלפי ₪ לחודש לכל עובד ושני מנהלים בשכר של 9 אלפי ₪"ח לכל עובד לחודש. השכר משולם ביום ה-10 לחודש העוקב.
- לעמותה מגיעים מתנדבים שונים לעבודה בחממות, אשר תפקידם להשקות את הצמחים, תפקיד שאינו דורש מיומנות מקצועית כלשהי. בשנת 2009 התנדב בכל יום עובד אחד שעבד 8 שעות בהתנדבות (בסה"כ 250 ימי עבודה), כאשר שוויה של שעת עבודה הינו 25 ₪ לשעה.
- ביום 1 באוגוסט 2009 רכשה העמותה את הפסל "אות לחיים" של הפסלת הישראלית מיכאלה תמורת 50 אלפי ₪ במזומן.
- במהלך שנת 2009 קיבלה העמותה תרומות בסך 1,250 אלפי ₪ מגורמים פרטיים שונים והוציאה 100 אלפי ₪ להסברה על השימוש בקנביס הרפואי.

נתונים נוספים:

שיעור ההיוון החודשי של העמותה הינו 0.4% והוא היה קבוע למשך כל שנת 2009.

שיעור הפחת:

חממות - 10%
נכסים אחרים - 20%

שיעורי המס:

מס שכר - 9%
מס מעסיקים - 6%

העמותה חותמת על דוחותיה הכספיים ביום 15 בינואר 2010. יש לעגל סכומים לאלף ה-₪ הקרוב.

מהי יתרת "נכסים נטו שלא קיימת לגביהם הגבלה - שלא יועדו" ליום 31 בדצמבר 2009 בעמותה?

- א. 1,011 אלפי ₪.
- ב. 876 אלפי ₪.
- ג. 976 אלפי ₪.
- ד. 926 אלפי ₪.
- ה. 861 אלפי ₪.

בהנחה שמר שרון נפטר באופן מפתיע ביום 28 בפברואר 2010, מה תהיה יתרת ההתחייבות כלפי מר שרון ליום 31 בדצמבר 2009?

- א. 0 אלפי ₪.
- ב. 369 אלפי ₪.
- ג. 360 אלפי ₪.
- ד. 436 אלפי ₪.
- ה. 390 אלפי ₪.

סוגיות במדידה א

פרק 2 - היוון עלויות אשראי

תוכן העניינים

1. כללי 10

היוון עלויות אשראי

שאלות

- (1) דפנה ולירן, סטודנטים מצטיינים לחשבונאות, נוהגים לקרוא תקנים חשבונאיים עוד בטרם אלה נלמדו בכיתה במקום לצאת לבלות עם חברים. בסוף-השבוע האחרון למדו את תקן חשבונאות בינלאומי מספר 23. השניים חלוקים בדבר הסוגייה המרכזית הנדונה בתקן ואופן הטיפול החשבונאי שנקבע בזיקה לסוגיה זו.

נדרש :

- א. מהי הסוגייה המרכזית הנדונה בתקן חשבונאות בינלאומי מספר 23?
ב. מנה 2 סיבות בעד הטיפול החשבונאי כפי שנקבע בתקן, ו-2 סיבות נגד הטיפול החשבונאי כפי שנקבע בתקן.

- (2) בשנת 2009 החליטה חברת "מי אמר? אני" להקים ספינה אשר עתידה לשמש אותה כרכוש קבוע בפעילותה. החברה מתלבטת בדבר אופן מימון הקמת הספינה: האם החברה תעשה שימוש במזומן אשר ברשותה או שמא תעשה שימוש בהון זר ותלווה כספים מבנק לאומי על מנת לממן את הקמת הספינה. חשב החברה טוען כי קיים תקן חשבונאות אשר ייתכן שיש לשקול אותו בבוא החברה לקבל החלטה בדבר אופן מימון הקמת הספינה.

נדרשים :

- א. האם ניתן להוון עלויות אשראי לכל סוגי הנכסים?
ב. מהו נכס כשיר?
ג. מנה סוגים של נכסים שהן בגדר "כשירים" וסוגי נכסים שאינם "כשירים".
ד. מהם "עלויות אשראי" לפי תקן חשבונאות בינלאומי מספר 23?

- (3) לחברת "המוביל הארצי" נכס אשר עומד בהגדרת נכס כשיר: מדובר במלאי אשר תקופת הכנתו ארוכה במיוחד. כאמור, החברה מקימה מלאי זה במטרה למכור אותו בשוק. לחברה עלויות אשראי בגין הלוואה ספציפית אשר נטלה החברה על לממן את הרכישה. ברם, במאזן החברה הלוואה נושאת ריבית אשר נלקחה כשנה לפני תחילת הכנת הנכס הכשיר.

נדרשים :

- א. מהם התנאים הנדרשים להתקיים על מנת שהחברה תוכל להתחיל להוון עלויות אשראי לנכס הכשיר?
ב. האם ישנם תנאים שונים באשר לתחילת היוון עלויות אשראי ספציפי ושאינו ספציפי?

(4) תקן חשבונאות בינלאומי מספר 23 מסדיר כאמור את הנושא של הטיפול החשבונאי בעלויות אשראי אשר מתהוות בעת הקמה או ייצור של נכס כשיר. ברם, התקן קובע תנאים לתחילת תקופת היוון עלויות אשראי לנכס כשיר.

נדרש:

על פי התקן הבינלאומי, מתי ישות נדרשת לחדול מהיוון עלויות אשראי? (הבחן בין הפסקה זמנית של היוון עלויות אשראי והפסקה מוחלטת של היוון).

(5) חברת "דני המלך" החלה בהליך הקמת נכס כשיר. במאזן החברה ניתן למצוא:

- הלוואה א' הינה הלוואה אשר נלקחה במיוחד (באופן ספציפי) לצורך הקמת הנכס הכשיר.
- הלוואה ב' אשר נלקחה מספר חודשים לאחר מועד הקמת הנכס הכשיר.

נדרשים:

א. מהו אשראי "ספציפי" ואשראי ש"אינו ספציפי" לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 23?

ב. האם ניתן להוון עלויות אשראי ספציפי ואשראי שאינו ספציפי לנכסים כשירים?

הלוואה שהקרה שלה הנפרעת בתשלום אחד, ללא הצמדה, תשלום ריבית מידי סוף שנה.

(6) ביום 01.01.1996 נתקבלה הלוואה בסך 6 מיליון ₪ אינה צמודה אך נושאת ריבית בשיעור של 10% המשולמת ב-31.12 של כל שנה, החל מיום 31.12.1996. קרן ההלוואה נפרעת ב-31.12.1999.

נדרש:

א. הצג טבלת סילוקין לתשלומי ההלוואה.
ב. חשב את הוצאות המימון אשר התהוו בגין ההלוואה בשנים 1996-1999.

הלוואה שהקרה שלה נפרעת בתשלום אחד, ללא הצמדה, תשלום ריבית מידי חצי שנה.

ביום 01.01.1996 נתקבלה הלוואה בסך 6 מיליון ₪ אינה צמודה אך נושאת ריבית בשיעור של 10% המשולמת ב-30.06 ו-31.12 של כל שנה, החל מיום 30.06.1996. הנח ריבית פשוטה עבור תקופה הקצרה משנה. קרן ההלוואה נפרעת ב-31.12.1999.

נדרש:

א. הצג טבלת סילוקין לתשלומי ההלוואה.
ב. חשב את הוצאות המימון אשר התהוו בגין ההלוואה בשנים 1996-1999.

הלוואה שהקרן שלה נפרעת בתשלום אחד, ללא הצמדה, תשלום ריבית מידי חצי שנה, החל מ-01.01.

ביום 01.01.1996 נתקבלה הלוואה בסך 6 מיליון ₪ אינה צמודה אך נושאת ריבית בשיעור של 10% המשולמת ב-01.07 ו-01.01 של כל שנה, החל מיום 01.07.1996. קרן ההלוואה נפרעת ב-01.01.1999.

נדרש:

- א. הצג טבלת סילוקין לתשלומי ההלוואה.
- ב. חשב את הוצאות המימון אשר התהוו בגין ההלוואה בשנים 1996-1999.

הלוואה שהקרן שלה נפרעת בתשלום אחד, עם הצמדה, תשלום ריבית מידי שנה.

חברת השודדים קיבלה ביום 01.01.2010 הלוואה בסכום של 1,000 שקלים, נושאת ריבית של 5%. לפי תנאי ההלוואה, קרן ההלוואה תוחזר בתשלום אחד ביום 31.12.2012. החברה תשלם את תשלומי הריבית מידי 31.12 של כל שנה, החל מיום 31.12.2010. ההלוואה צמודה לשער החליפין של הדולר. להלן נתונים על שער החליפין של הדולר לתאריכים שונים:

תאריך	שע"ח
01.01.2010	2
31.12.2010	4
31.12.2011	5
31.12.2012	3

נדרש:

- א. הצג טבלת סילוקין לתשלומי ההלוואה.
- ב. חשב את הוצאות/הכנסות המימון אשר התהוו בגין ההלוואה בשנים 2010-2013.

הלוואה שהקרן שלה נפרעת בתשלום אחד, דולרית, תשלום בסוף שנה.

ביום 01.01.2011 נטלה חברת "איציק" הלוואה מהבנק בסכום של \$50,000. קרן ההלוואה תוחזר בתשלום אחד ביום 31.12.2012, ועד לאותו יום החברה תשלם ריבית בסכום של 10%. להלן נתונים על שער הדולר לתאריכים שונים:

תאריך	שער הדולר
01.01.2011	4
31.12.2011	4.5
31.12.2012	5
31.12.2013	5

נדרש:

- א. הצג טבלת סילוקין לתשלומי ההלוואה.
- ב. חשב את הוצאות/הכנסות המימון אשר התהוו בגין ההלוואה בשנים 2011-2013.

הלוואה הנפרעת לשיעורין, לא צמודה למדד, קרן נפרעת באופן יחסי בסוף שנה.

(7) חברת "שקשוקה" קיבלה ביום 01.01.2010 הלוואה בסכום של 2,000 שקלים. קרן ההלוואה תוחזר לבנק ב-4 תשלומי קרן שווים, מידי 31.12, החל מיום 31.12.2010. ההלוואה נושאת ריבית בסכום של 10%, והיא תשולם מידי 31.12, ביחד עם תשלום בגין הקרן. הריבית משולמת בגין יתרת הקרן שטרם סולקה. ההלוואה אינה צמודה למדד מסוים.

נדרש:

- א. הצג טבלת סילוקין לתשלומי ההלוואה
- ב. חשב את הוצאות המימון שהתהוו לחברת שקשוקה בשנים 2010-2013.

הלוואה הנפרעת לשיעורין, צמודה למדד המחירים לצרכן.

ביום 01.01.2010 קיבלה חברת "שמופי" הלוואה בסך 5 מיליון ₪. ההלוואה צמודה למדד ונושאת ריבית בסך 8% לשנה. קרן ההלוואה תיפרע בחמישה תשלומים שנתיים שווים ביום 31.12 של כל שנה, החל מיום 31.12.2010. במועד פירעון הקרן תשולם הריבית אשר נצברה בגין הלוואה. להלן נתונים על מדד המחירים לצרכן לתאריכים שונים:

תאריך	מדד
01.01.2010	100
31.12.2010	105
31.12.2011	104
31.12.2012	85

נדרש:

- א. הצג טבלת סילוקין לתשלומי ההלוואה.
- ב. חשב את הוצאות/הכנסות המימון אשר התהוו לחברת שמופי בגין ההלוואה בשנים 2010-2012.

הלוואה הנפרעת לשיעורין, תשלומים מידי חצי שנה, במטבע זר.

חברת "אלקטרו" פנתה לבנק בבקשה לקבלת הלוואה בסך 25 מיליון דולר. ההלוואה התקבלה ביום 30.06.2009 – והיא נושאת ריבית של 4% לשנה המשולמת פעמיים בשנה ביום 30.06 ו-31.12. קרן ההלוואה תיפרע בשני תשלומים שווים בימים 30.06.2012 ו-30.06.2014. להלן נתונים על שער הדולר לתאריכים שונים:

שער הדולר	תאריך
3.8	30.06.2009
4	31.12.2009
4.1	30.06.2010
4.15	31.12.2010
4.2	30.06.2011
4.3	31.12.2011
4.5	30.06.2012
4	31.12.2012
3	30.06.2013
2.5	31.12.2013

נדרש :

- א. הצג טבלת סילוקין לתשלומי ההלוואה.
- ב. חשב את הוצאות/הכנסות המימון אשר התהוו לחברת אלקטרו בגין ההלוואה בשנים 2009-2013.

הלוואה הנפרעת לשיעורין (שפיצר), ללא הצמדה.

- 8) תמיר ולירן הקימו לאחרונה אתר ללימודי חשבונאות דרך האינטרנט. היזמים מעוניינים להפיץ את הבשורה בקרב סטודנטים ברחבי הארץ, ועל כן הם פנו לבנק ידוע בבקשה ללוות 100 שקלים. ביום 01.01.2010 הבנק הסכים להלוות לשניים את הכסף בריבית נמוכה של 5% לשנה (הרי הצלחת הפרויקט מובטחת...). קרן ההלוואה תוחזר בשני תשלומים שווים של קרן וריבית (הלוואה מסוג שפיצר), בימים 31.12.2010 ו-31.12.2011.

נדרש :

- א. הצג טבלת סילוקין לתשלומי ההלוואה.
- ב. חשב את הוצאות המימון שהתהוו לחברה בשנים 2010-2011.

הלוואה הנפרעת לשיעורין (שפיצר), צמודה לשער הדולר.

- ביום 01.01.2006 החליטה חברת "הידד" לנטול הלוואה בסכום של 2,000 שקלים. לפי תנאי ההלוואה, החברה תפרע את ההלוואה ב-4 תשלומים שווים של קרן וריבית. ההלוואה נושאת ריבית נקובה של 4%. תשלומי ההלוואה ישולמו ב-31.12. של כל שנה, החל מיום 31.12.2006. תשלומי ההלוואה צמודים לשער הדולר. להלן נתונים על שער הדולר לתאריכים שונים :

שער הדולר	תאריך
4 ₪	01.01.2006
5 ₪	31.12.2006
6 ₪	31.12.2007

נדרש :

- א. הצג טבלת סילוקין לתשלומי ההלוואה.
- ב. חשב את הוצאות המימון אשר התהוו לחברת "הידד" בגין ההלוואה לשנים 2006-2008.

הלוואה הנפרעת לשיעורין (שפיצר), צמודה למדד המחירים לצרכן, תשלום מידי חצי שנה.

חברת "דני" החליטה לנטול הלוואה על מנת לממן את פעילותה. ביום 01.07.2007 קיבלה החברה הלוואה בסכום של 100,000 שקלים. ההלוואה נושאת ריבית נקובה שנתית של 5%. הנח ריבית פשוטה עבור תקופות קצרות משנה. ההלוואה נפרעת ב-5 תשלומים שווים של קרן וריבית, אשר ישולמו מידי חצי שנה, החל מיום 31.12.2007. ההלוואה צמודה למדד המחירים לצרכן (מדד בגין). להלן נתונים על מדד המחירים לצרכן לתאריכים שונים:

תאריך	מדד
01.07.2007	100
31.12.2007	105
01.07.2008	102
31.12.2008	107

נדרש:

- א. הצג טבלת סילוקין לתשלומי ההלוואה.
- ב. חשב את הוצאות המימון של החברה כפי שיופיעו בדוחותיה הכספיים לימים 31.12.2007 ו-31.12.2008.

- (9) ביום 01.01.2009 רכשה חברת "הסלון" קרקע יוקרתית ברעננה. עלות הקרקע 25 מיליון שקלים, וסכום הרכישה שולם כולו ביום זה. על מנת לממן את עסקת הרכישה, נטלה החברה הלוואה בסך 25 מיליון שקלים. הלוואה, שנלקחה באופן ספציפי לרכישת הקרקע, נושאת ריבית שנתית של 10%, המשולמת מידי סוף שנה. קרן ההלוואה תוחזר בתשלום אחד בתאריך 30.06.2015. לאחר רכישת הקרקע, החלה החברה בפיתוחה. בין היתר, השקיעה החברה סכומים נכבדים בפיתוחה: סך הכל 10 מיליון שקלים בשנת 2009. ביום 31.12.2010 סיימה החברה את פיתוח הקרקע והיא מוכנה למכירה.

נדרש:

- א. האם הקרקע היוקרתית ברעננה עומדת בהגדרת נכס כשיר?
- ב. קבע את השפעת הקרקע על דוחותיה הכספיים של חברת הסלון לשנים 2009-2010.

10 חברת "הידד" עוסקת במכירת מחשבים המשמשים לבדיקת מכוניות בטסט. ביום 01.01.2008 החליטה החברה לרכוש אדמה חקלאית אשר תשמש אותה כמבנה משרדים בעתיד. החברה מעריכה כי היא תפתח את הקרקע לכדי מבנה משרדים עד ליום 31.12.2010. עלות רכישת הקרקע: 1,200,000 שקלים. ביום 30.06.2008 החלה החברה לראשונה לנסות ולפתח בפועל את הקרקע, וזאת על ידי הגשת בקשה לתחילת בנייה מעיריית תל אביב. עד ליום זה לא עשתה החברה פעולות לפיתוח הקרקע. החברה אינה מחזיקה ביתרות מזומן, ועל כן פנתה לבנק "העושים" בבקשה לקבלת הלוואה. אכן, ביום 01.01.2008 קיבלה החברה הלוואה בסכום של \$300,000. לפני תנאי הבנק, קרן ההלוואה תיפרע ב-3 תשלומים שנתיים שווים מידי 31.12.2008, החל מיום 31.12.2008. ההלוואה נושאת ריבית בסך של 5% אשר תשולם בגין יתרת הקרן שטרם נפרעה. אילו הייתה לוקחת החברה הלוואה דומה בשקלים, הריבית המבוקשת הייתה 6%. להלן נתונים לגבי שער הדולר בתקופות שונות:

תאריך	שער הדולר
01.01.2008	4
30.06.2008	5
31.12.2008	5.1

נדרש:

- א. באיזה סכום יוצג הקרקע במאזן חברת "הידד" ביום 31.12.2008?
- ב. מהן הוצאות המימון אשר יוכרו בספרי חברת "הידד" בדו"ח רווח והפסד לשנת 2008?

11 ביום 01.01.2002 החליטה חברה על א' על הקמת נכס כשיר: ספינת טילים. ביום 01.01.2002 השקיעה החברה סכום עתק של 100,000 שקלים בתחילת עבודות הפיתוח לייצור הספינה. החברה צופה כי עלויות הקמת ספינת הטילים יסתכמו ב-120,000 שקלים: 100,000 שכבר הושקעו ביום 01.01.2002 ו-20,000 שקלים אשר יושקעו בשנת 2003. על מנת לממן את הרכישה, לוותה החברה כספים בתנאים הבאים: הלוואה בסך של 120,000 שקלים, אשר התקבלה ביום 01.01.2002. קרן ההלוואה ותשלומי הריבית צמודים למדד הידוע. החברה תפרע את קרן ההלוואה ביום 31.12.2004, בעוד שתשלומי הריבית ישולמו ב-31.12 של כל שנה, החל מיום 31.12.2002. הריבית הנקובה בהלוואה הינה 5%. מכיוון שהחברה טרם השקיעה את כל כספי ההלוואה בהקמת הנכס הכשיר, סכום של 20,000 שקלים הופקד בפקדון נושא ריבית של 3%. ביום 01.01.2003 השקיעה החברה 20,000 שקלים בנכס הכשיר. ביום 31.09.2003 ספינת הטילים מוכנה לשימוש בידי החברה כרכוש קבוע.

להלן נתונים על מדד המחירים לצרכן בתאריכים שונים:

מדר	תאריך
100	נובמבר 2001
101	דצמבר 2011
105	ינואר 2002
108	פברואר 2002
110	נובמבר 2002
115	דצמבר 2002
120	נובמבר 2003

נדרש :

- א. בחן האם ספינת הטילים עומד בהגדרת נכס כשיר.
 ב. מהי השפעת ספינת הטילים על דוחותיה הכספיים של חברה א' לשנים 2002-2003?

(12) חברת האפיפיור נטלה בשנת 2008 הלוואות לא ספציפיות כדלקמן :

מועד קבלת ההלוואה	סכום ההלוואה שהתקבלה (₪)	עלויות אשראי (הוצאות מימון) בגין ההלוואות בשנת 2008
01.01.2008	100,000	10,000
31.03.2008	50,000	3,000
01.09.2008	200,000	2,500
31.12.2008	15,000	-

נדרש :

חשב את שיעור ההיוון של החברה לשנת 2008.

(13) חברת "אנדולו" נטלה בשנת 2011 שתי הלוואות :

- ביום 01.02.2011 נטלה החברה את הלוואה א'.
 הלוואה זו הינה הלוואה בסכום של 150,000 שקלים.
 קרן ההלוואה תפרע בתשלום אחד ביום 31.12.2015.
- ביום 01.01.2011 נטלה החברה את הלוואה ב'.
 הלוואה זו הינה הלוואה בסכום של 100,000 שקלים.
 ההלוואה נפרעת לשיעורין בשני תשלומים שווים של קרן, אשר תשולם בתאריכים 31.03.2011 ו-31.12.2011.

נדרש :

קבע מהי יתרת ההלוואה הממוצעת לשנת 2011 בגין ההלוואות.

14 ביום 01.01.2009 נטלה חברת שמופי הלוואות : הלוואה א' בסך \$80,000, נושאת ריבית בשיעור 4% ומשולמת פעמיים בשנה ב-30.06 ו-31.12. קרן ההלוואה נפרעת ב-31.12.2011. עלויות המימון בגין הלוואה זו היו זהות לעלויות מימון אשר היו נגמרות לחברה אילו ההלוואה הייתה נלקחת במטבע הפעילות של החברה. להלן נתונים אודות שער הדולר בתקופות שונות :

שער הדולר	תאריך
4.16	01.01.2009
4.076	30.06.2009
4.28	31.12.2009

ביום 31.03.2009 נטלה החברה הלוואה בסך 150,000 שקלים, צמודה למדד ונושאת ריבית שנתית בשיעור של 7%. ההלוואה נפרעת ב-4 תשלומים רבעוניים שווים החל מיום 30.06.2009. הנח כי כל ההלוואות הינן הלוואות שאינן ספציפיות. להלן נתונים על המדד בנקודות לתאריכים שונים :

מדד	תאריך
104	03/2009
105	06/2009
107	09/2009
109	12/2009

נדרש :

- א. חשב את שיעור ההיוון של החברה בשנת 2009.
- ב. מהי תקרת ההיוון להיוון אשראי לא ספציפי לשאלה?
- ג. בהנחה כי לחברה הייתה אפשרות לקחת במקום הלוואה א' הדולרית, הלוואה שקלית, כך שעלויות האשראי שהיו מתהוות לחברה בגין הלוואה זו היו נמוכות יותר מעלויות האשראי שהתהוו לחברה בפועל – האם תשובתך הייתה משתנה לנדרשים א' וב'?

15 ביום 01 באפריל 2006 רכשת חברת "שמגעע" קרקע אשר עתידה לשמש את החברה לצרכים מנהליים, לאחר שיוקם עליה מבנה. הקרקע עומדת בהגדרת נכס כשיר. להלן נתונים לגבי עלויות שהושקעו בפיתוח הקרקע ובמבנה :

מועד ההשקעה	סכום שהושקע
01.04.2006	50,000
30.05.2006	70,000
30.06.2006-31.12.2006	200,000
31.12.2006	15,000

נדרשים :

- א. מהי יתרת ההשקעה הממוצעת לתאריך המאזן 31.12.2006 במבנה?
 - ב. שיעור ההיוון של החברה הינו 8%.
 - הנחה א': לחברה עלויות אשראי לא ספציפי בסכום של 12,000.
 - הנחה ב': לחברה עלויות אשראי לא ספציפי בסכום של 8,000.
 - ג. נניח כי התרגיל היה ממשיך לשנת 2007.
- מהי יתרת הפתיחה של ההשקעה לשנה זו?

16 חברת "תיזהר- סולם" מסייעת לעובדים בתחומים שונים להימנע מתאונות עבודה. החברה מנצלת ידע מצטברת של שנים ולדבריה מנעה עד כה לפחות 900 תאונות עבודה שונות. ביום 30.06.2008 רכשה החברה קרקע בעלות של 1,000 שקלים, ומייד החלה לבנות עליה מבנה אשר ישמש אותה לפעילותה ותקופת הבנייה החזויה שלו הינה 5 שנים.

החברה מימנה את עלות רכישת הקרקע באופן חלקי בהלוואה ספציפית בסכום של 300 שקלים. מלבד הלוואה זאת לא נטלה החברה הלוואות ספציפיות נוספות למימון הקמת הנכס הכשיר. עלויות הבנייה בשנת 2008 הסתכמו לסכום של 500 שקלים, אשר התפרסו באופן שווה על פני השנה.

עלויות הבנייה בשנת 2009 הסתכמו לסך של 2,000 שקלים, אשר התפרסו באופן שווה על פני השנה, מלבד סכום של 100 שקלים אשר הוצא כולו ביום 01.02.2009.

החברה זכאית לקבלת מענקים ממשרד התמ"ת.

ביום 31.03.2009 קיבלה החברה מענק של 200 שקלים.

ביום 30.06.2009 מכרה החברה 20% מן המבנה וקיבלה מקדמות מלקוחות בסכום של 50 שקלים.

ביום 31.12.2009 השקיעה החברה 100 שקלים.

נדרש :

- א. חשב השקעה ממוצעת לשנת 2008.
- ב. הנח כי החברה היוונה אשראי לא ספציפי של 100 שקלים בשנת 2008, ואשראי ספציפי של 50 שקלים בשנה זו.
- ג. באיזה סכום יוצג הנכס הכשיר במאזן החברה ליום 31.12.2008?
- ד. חשב השקעה ממוצעת לשנת 2009.

17 סוגיות שונות בקשר להיוון עלויות אשראי :

- א. השעיה או הפסקה של היוון.
- ב. כאשר לנו יותר מנכס כשיר אחד.
- ג. פינה מעצבנת שקשורה להיוון אשראי ספציפי שטרם עשינו שימוש בכסף שלווינו.
- ד. בדיקה לירידת ערך של נכס כשיר.
- ה. דגשים לתרגיל בהיוון עלויות אשראי.

18 חברת "בחורות זה לא מפחיד" מתמחה בסיוע לגברים אשר אינם מצליחים לכבוש את לב המין היפה יותר. ברם, החלה החברה בשנת 2008 בהקמת נכסים כדלקמן: מבנה אשר עתיד לשמש כמתקן הדרכה לגישה למין הנשי (להלן מעתה – "מבנה") ומכונה חדשנית אשר מחדירה ביטחון עצמי בכל גבר באשר הוא (להלן מעתה – "מכונה") החברה צופה כי בניית הנכסים תארך פרק זמן רב, והשלמת הסופית צפויה אי שם בשנת 2012.

נתונים נוספים:

ביום 01.01.2008 רכשה החברה קרקע אשר עליה יעמוד המבנה, וזאת בתמורה ל-50,000 שקלים. החברה חלה להקים את המבנה על גבי הקרקע:

- ביום 30.04.2008 השקיעה החברה 5,000 שקלים במבנה.
- ביום 30.08.2008 השקיעה החברה 10,000 שקלים במבנה.
- ביום 31.12.2008 השקיעה החברה 9,000 שקלים במבנה.

ביום 01.03.2008 החלה החברה בבניית המכונה. בשנת 2008 השקיעה החברה סכום עתק של 10,000 שקלים בבניית המכונה, אשר התפרסו באופן שווה על פני התקופה.

מימון הקמת הנכסים:

1. רכישת הקרקע מומנה באופן חלקי על ידי הלוואה בסכום של 10,000 שקלים. הלוואה זו התקבלה ביום 01.01.2008, לפי התנאים הבאים: קרן ההלוואה תוחזר ביום 31.12.2012. ההלוואה נושאת ריבית שנתית של 4%. הריבית משולמת מידי 31.12 של כל שנה, החל מיום 31.12.2008.
2. הלוואה בסך 10,000 דולר נלקחה ביום 01.01.2008. ההלוואה נושאת ריבית שנתי של 10%, אשר משולמת מידי חצי השנה, החל מיום 30.06.2008. קרן ההלוואה תפרע ב-4 תשלומי קרן שווים, מידי חצי שנה, החל מיום 30.06.2008. ההלוואה נלקחה לצורך מימון כלל פעילויות החברה. עלויות האשראי שנבעו מהלוואה זו בשנת 2009 זהות לעלויות האשראי אילו הייתה ההלוואה נלקחת במטבע הפעילות של החברה (שקלים).
3. הלוואה בסך 10,000 שקלים אשר נלקחה ביום 31.09.2008. ההלוואה אינה צמודה ונושאת ריבית שנתית של 12%. קרן ההלוואה תפרע בתשלום אחד ביום 31.09.2019. הריבית בגין ההלוואה משולמת מידי 01.01, החל מיום 01.01.2009. ההלוואה נלקחה לצורך מימון כלל פעילויות החברה.

נתונים נוספים:

1. הנח ריבית פשוטה.
2. להלן נתונים רלוונטיים לגבי שער הדולר:

תאריך	שער הדולר
01.01.2008	4
30.04.2008	4.5
30.06.2008	6
30.09.2008	3.5
31.12.2008	5

נדרשים :

- א. באיזה סכום יוצג המבנה והמכונה במאזן החברה ליום 31.12.2008?
- ב. מהן הוצאות המימון בהם תכיר החברה בדו"ח רווח והפסד בשנת 2008?
- ג. הנח כי סכום בר השבה נמדד למכונה ונמצא כי הוא 5,000 שקלים. כיצד היית משנה את תשובתך לנדרש 1 בשאלה?
- ד. ענה בקצרה אודות הטיפול החשבונאי בנדרשים 1 ו-2 לשנת 2009.

19 חברת "המלפפון" הוקמה ביום 01.07.2010. החברה עוסקת במכירת מכונות קפה. ביום הקמתה החלה החברה בבניית מכונה קפה למכירה. להלן השקעות שביצע החברה בשנים 2010-2011 לצורך הקמת מכונת הקפה :

- שנת 2010 : 100,000 שקלים שהתפרסו באופן שווה בתקופה.
- שנת 2011 : 120,000 שקלים שהתפרסו באופן שווה בתקופה.

ביום 01.07.2010 קיבלה החברה מענק ממשלתי לבניית מכונת הקפה בסכום של 10,000 שקלים.

עקב שביתת שהוכרזה על ידי הסתדרות העובדים הארצית, בין התאריכים 01.04.2010 - 01.05.2010 לא בוצע עבודות להקמת מכונת הקפה.

ביום 01.01.2011 החלה החברה בהקמת נכס כשיר נוסף : מכונת שוקו. עלויות המכונה היו :

תאריך	סכום	פרטים
01.01.2011	200,000	מנוע למכונה
31.04.2011	50,000	שלדת למכונה
30.09.2011	150,000	מכין שוקו אוטומטי
31.12.2011	300,000	בניית המכסה

להלן נתונים בדבר הון זר שברשות החברה :

- ביום הקמתה נטלה החברה הלוואה בסכום של 500,000 שקלים. ההלוואה הינה בשיטת שפיצר, ותנאיה : נפרעת ב-5 תשלומים שווים של קרן וריבית, מידי חצי שנה, החל מיום 31.12.2010. ההלוואה נושאת ריבית חצי שנתית של 4%. ההלוואה צמודה למדד המחירים לצרכן. ההלוואה נלקחה למימון כלל פעילות החברה.
- ביום 01.01.2011 נטלה החברה בסכום של 1,000,000 שקלים. ההלוואה תיפרע בתשלום אחד, ביום 01.01.2018, והיא נושאת ריבית שנתית של 10%. ההלוואה נלקחה בחלקה על מנת לממן את רכישת המנוע למכונה, ויתרת הסכום שימשה את החברה לצורך מימון כלל פעילות החברה.

להלן נתונים לגבי מדד המחירים לצרכן :

מזד המחירים לצרכן	תאריך
100	01.07.2010 / 30.06.2010
105	31.12.2010
115	01.01.2011 / 30.06.2011
109	31.12.2011

נדרשים :

- א. כיצד תוצג מכוונת הקפה במאזן החברה לשנת 2010?
- ב. באיזה סכום יוצג סעיף "הוצאות מימון" בדו"ח רווח והפסד של החברה לשנת 2010?
- ג. כיצד יוצגו מכוונת הקפה והשוקו במאזן החברה לשנת 2011?
- ד. באיזה סכום יוצג סעיף "הוצאות מימון" בדו"ח רווח והפסד של החברה לשנת 2011?

סוגיות במדידה א

פרק 3 - חכירות

תוכן העניינים

1. כללי 23

חכירות

שאלות

(1) חברת "אינדיה" הינה חברת הפועלת בתחום ניצול העובדים מהודו. לאחרונה החליטה החברה כי יש לה צורך במכונה אשר תשמש אותה לטובת פעילותה. החברה פנתה לחברת "דני שובבני", בבקשה לרכוש ממנה את המכונה אשר ברשותה. ביום 01.01.2010 סיכמו החברות את התנאים הבאים: תשלום סכום שנתי של 105,000 שקלים המשולם מידי 31.12, לכל שנה, לתקופה של 10 שנים. יתרת אורך החיים הכלכלי של המכונה הינו 12 שנה. השווי ההוגן של המכונה ליום הרכישה הינו 900,000 שקלים. הריבית הגלומה בעסקה הינה 6%.

נדרש:

קבע האם לפניך חכירה מימונית או חכירה תפעולית.

(2) ביום 01.01.2008 חתמה חברת "המשביר" עם חברת "קניוני שמופי" על הסכם, לפיו תחכיר המשביר מכונית מחברת שמופי. תקופת החכירה הינה 4 שנים. מידי חודש ישולם סכום של 100 שקלים, בסוף כל חודש. יתרת אורך חיי המכונית ליום 01.01.2008: 10 שנים. לחברת המשביר אופציה לרכישת המכונית כעבור 4 שנים, בתמורה ל-500 ₪ הנח כי מדובר באופציה הזדמנותית. הריבית החודשית הגלומה בעסקה הינה 2%.

נדרש:

קבע האם לפניך חכירה מימונית או חכירה תפעולית.

(3) ביום 01.01.2000 ביקשה חברת "סוייר" לחכור טלוויזיה מחברת "הרצל נאמן – טלוויזיות עם אמינות". החברות סיכמו על הסדר לחכירת הטלוויזיה, לפי מידי 31.12 לכל שנה, החל מיום 31.12.2000, תשלם חברת סוייר לחברת הרצל סכום של 1,000 שקלים. הסדר החכירה הוא למשך 10 שנים.

- יתרת אורך החיים הכלכליים של הטלוויזיה ליום רכישתה הינו 18 שנה.
- הריבית הגלומה בעסקה הינה 7%.
- השווי ההוגן של הטלוויזיה ליום החכירה הינו 10,050 שקלים.

נדרש:

קבע האם לפניך חכירה מימונית או חכירה תפעולית.

(4) ביום 01 בינואר 2006 התקשרה חברת תמיר בע"מ (להלן: תמיר) בהסכם חכירה שאינו ניתן לביטול עם חברת דני בע"מ (להלן: דני). על פי ההסכם, תחכיר חברת תמיר מחברת דני מכונה. על פי ההסכם החכירה תחכיר חברת תמיר מחברת דני את המכונה לתקופה של 15 שנה. אורך החיים הכלכלי של הנכס הינו 15 שנה. להלן תנאי החכירה: חברת תמיר תשלם לחברת דני 16,000 שקלים מידי 31.12 של כל שנה, וזאת למשך 15 שנה. הריבית הגלומה במסגרת הסדר החכירה היא 6%. נכון ליום 01.01.2006, השווי ההוגן של המכונה הינו 160,000 שקלים.

נדרש:

- א. קבע את סיווג החכירה בספרי החוכר.
- ב. רשום פקודת יומן בספרי החוכר ביום הראשון.
- ג. הנח כי החכירה הינה מימונית: רשום פקודת יומן להוצאות פחת בשנה הראשונה בספרי חברת תמיר.
- ד. הנח כי החכירה הינה מימונית: רשום פקודת יומן בגין תשלום החכירה בשנה הראשונה בספרי חברת תמיר.

(5) ביום 01 בינואר 2007 התקשרה חברת שמופי בע"מ (להלן: שמופי) בהסכם חכירה שאינו ניתן לביטול עם חברת "דן" בע"מ (להלן: דן). על פי ההסכם, תחכיר חברת שמופי מחברת דן מטוס. ליום חתימת החוזה, אורך חיי המטוס הוערך בעשר שנים. דמי החכירה בסך 21,000 שקלים ישולמו אחת לשנה, ביום 31 בדצמבר של כל שנה, החל מיום 31.12.2007. תקופת החכירה היא לשמונה שנים. בהסכם החכירה נקבע כי בתום תקופת החכירה, לאחר שמונה שנים, יחזור המטוס לחברת דן, עם ערך גרט מובטח של 20,000 שקלים. הריבית הגלומה בהסדר החכירה היא 7%. ליום החכירה, השווי ההוגן של המטוס הינו 126,268 שקלים.

נדרש:

- א. קבע את סיווג החכירה בספרי החוכר.
- ב. הנח כי החכיר הינה מימונית:
 - i. רשום פקודת יומן בספרי החוכר ביום הראשון.
 - ii. הצג את השפעת החכירה על ספרי החוכר לשנת 2007.

(6) חברת "טיסה נעימה" החכירה ביום 01.01.2002 מטוס מחברת "אייר טורקיה". להלן נתונים בדבר הסדר החכירה:

- חברת טיסה נעימה תשלם מידי 31.12 לכל שנה, החל מיום 31.12.2002, תשלום של 10,000 שקלים, וזאת לתקופה של 12 שנה.
- סכום החכירה כולל תשלום תקופתי של 1,500 שקלים, המיוחס לשירותי תחזוקה וניקיון שחברת אייר טורקיה מתחייבת להעניק לחברת טיסה נעימה ביחס למטוס החכור.
- עם תום תקופת החכירה, לחברת טיסה נעימה ישנה אופציה המוגדרת כהזדמנותית לרכוש את המטוס בתמורה ל-500 שקלים.
- חברת טיסה נעימה שכרה את שירותיו של עורך דין מומלח בכדי שינסח את הסדר החכירה. עורך הדין גבה שכר טרחה מצטבר של 4,384 שקלים.

- אורך החיים השימושי של המטוס ליום החכירה הינו 20 שנה.
- שיעור הריבית הגלום בחכירה הינו 5%.

נדרש :

- קבע את סיווג החכירה בספרי החוכר.
- הנח כי החכירה הינה מימונית :
רשום פקודות יומן בספרי החוכר לשנים : 2002-2003.

(7) ביום 01 בינואר 2007 התקשרה חברת "אלי בבה" עם חברת "אנני" בהסכם חכירה שאינו ניתן לביטול, לטובת חכירת מכונה למציאת אוצרות אבודים. על פי הסכם החכירה, תחכיר חברת אנני מחברת אלי בבה את המכונה לתקופה של 12 שנה. משך החיים הכלכלי של הנכס הינו 12 שנה. המכונה מוצגת בספרי חברת אלי בבה כרכוש קבוע בעלות מופחתת של 75,454 שקלים לפי תנאי החכירה, מידי 31.12 תעביר חברת אנני סכום עתק של 10,000 שקלים כתשלום בעבור החכירה. תשלום זה כולל טיפול תחזוקה שנתי אותו תעניק חברת אלי בבה לחברת למכונה מידי שנה, אשר עלותו בשוק 1,000 שקלים. בגין ניסוח הסדר החכירה, נשאה חברת אלי בבה בעלויות של 9,011 שקלים הריבית הגלומה בחכירה הינה 6% והיא ידועה לשני הצדדים.

נדרש :

- קבע את סיווג החכירה בספרי המחכיר.
- הנח כי החכירה הינה מימונית : רשום פקודות יומן בספרי המחכיר לשנים : 2007-2008.

(8) ביום 01 בינואר 2008 התקשרה חברת "ישטר" עם חברת "אל על" בהסכם חכירה שאינו ניתן לביטול, לחכירת מטוס קרב. על פי הסדר החכירה, תחכיר חברת ישטר מטוס שעלות ייצורו 120,000 ומחירון המחירון שלו בשוק הינו 140,005 שקלים לחברת אל על. ביום חתימת החוזה הוערך אומדן אורך חיי המטוס ב-10 שנים.

פרטים אודות הסדר החכירה :

- הצדדים לעסקה קבעו כי תשלום דמי החכירה יעמוד על סך של 21,000 שקלים, אשר ישולמו מידי 31.12, החל מיום 31.12.2008, וזאת למשך תקופת חכירה של 8 שנים.
- הריבית הגלומה בהסדר החכירה הינה 7% והיא ידועה לשני הצדדים.
- המחכיר נשא בעלויות עסקה של 1,000 שקלים בגין הסדר החכירה.

ערך גרט בחכירה :

- עם תום תקופת החכירה, יחזור המטוס לידי חברת ישטר. חברת אל על אינה מתחייבת בסכום לערך גרט עם תום תקופת החכירה.
- חברת ישטר צופה כי ערך השייר של המטוס כעבור 8 שנים יהיה 25,100 שקלים.

- הנח כי לא היה שינוי בצפי לערך הגרט עם תום תקופת החכירה על ידי חברת ישטר. ביום האחרון להסדר החכירה, המטוס הוחזר לחברת ישטר וערכו 16,000 שקלים.

נדרש:

- א. קבע את סיווג החכירה בספרי המחכיר.
- ב. הנח כי החכירה הינה מימונית: רשום פקודות יומן בספרי המחכיר לשנים: 2008-2009.
- ג. רשום פקודת יומן ליום האחרון במסגרת הסדר החכירה.

- (9) חברה א' הינה חברה העוסקת במתן שירותי רחיצה לרכבים. לאחרונה, החליטה החברה להחכיר מטוס, ופנתה לשם כך לחברה ב'. חברה ב' הינה חברה העוסקת במתן שירותי ניפוח צמיגים. מחיר מחירון למטוסים דומים בשוק הינו 33,409 שקלים.

תנאי החכירה:

- חברה א' תשלם לחברה ב' סכום של 6,000 שקלים מידי שנה, ביום 31.12 של כל שנה, למשך 8 שנים.
- אורך החיים השימושי של הנכס בחכירה הינו 9 שנים.
- חברה א' לא הבטיחה סכום גרט למחכיר עם תום תקופת החכירה.

אומדן ערך גרט:

- חברה ב' אומדת את ערך המטוס בתום 8 שנים בסכום של 3,000 שקלים, ובתום 10 שנים בסכום של 2,000 שקלים.

שיעור הריבית הגלום בחכירה ידוע לשני הצדדים.

נדרש:

- א. קבע את סיווג החכירה בספרי המחכיר והחוכר.
- ב. קבע מהי הריבית הגלומה בהסדרה החכירה.
- ג. הנח כעת כי ערך הגרט מובטח על ידי החוכר בסכום של 4,000 שקלים, ואין שינוי בתחזית של המחכיר אודות אומדן המטוס לתום תקופת החכירה. מהי הריבית הגלומה בהסדר החכירה?
- ד. הנח כעת כי ערך הגרט מובטח על ידי החוכר בסכום של 4,000 שקלים, והמחכיר אומד את ערך הגרט עם תום תקופת החכירה בסכום של 5,000 שקלים. מהי הריבית הגלומה בהסדר החכירה?

10 ביום 01 בינואר 2004 חברה "אורי" בע"מ מטוס הובלה מחברת "עומר" בע"מ. חברת "עומר" בע"מ עוסקת בייצור מטוסים. חברת "אורי" בע"מ חברה מטוס לתקופה של 12 שנים. לפי הסכם החכירה יוחזר המטוס לחברת "עומר" בע"מ בתום תקופת החכירה.

ערך השייר של המטוס הינו 24,930 ₪. חברת "אורי" בע"מ הבטיחה את מלוא ערך השייר של המטוס לחברת "עומר" בע"מ. בהסכם החכירה נקבע כי חברת "אורי" בע"מ תשלם לחברת "עומר" בע"מ 12 תשלומים שווים בסך 71,000 ₪ כל אחד בסוף כל שנה החל מיום 31 בדצמבר 2004.

אורך החיים הכלכליים של המטוס ליום הסכם החכירה הינו 15 שנים. חברת "אורי" בע"מ נוהגת להפחית את קבוצת מטוסיה לפי שיטת סכום ספרות השנים היורד.

שיעור הריבית להיוון הינו 7%, הן לחוכר והן למחכיר.

החכירה סווגה הן בספרי חברת "אורי" והן בספרי חברת "עומר" בע"מ כחכירה מימונית.

מהי יתרת העלות המופחתת של המטוס בספרי חברת "אורי" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2006?

- א. 325,345 ₪.
- ב. 331,731 ₪.
- ג. 335,892 ₪.
- ד. 342,278 ₪.
- ה. 382,475 ₪.

מהן הכנסות הריבית שיירשמו בדוח רווח והפסד של חברת "עומר" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

- א. 32,381 ₪.
- ב. 33,330 ₪.
- ג. 34,907 ₪.
- ד. 35,794 ₪.
- ה. 40,250 ₪.

בהנחה כי ערך השייר אינו מובטח על ידי חברת "אורי" בע"מ ושווי הבסיסי לא השתנה, מהי יתרת השקעה נקייה בחכירה נטו (בניכוי הכנסה נדחית) כפי שתוצג במאזן חברת "עומר" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2007?

- א. 398,165 ₪.
- ב. 399,032 ₪.
- ג. 423,962 ₪.
- ד. 438,472 ₪.
- ה. 463,402 ₪.

11 חברת "מאיה" בע"מ הוקמה ביום 1 בינואר 2006 ועוסקת בתחום האופנה. ביום 1 בינואר 2007 התקשרה חברת מאיה בע"מ בהסכם חכירה שאינו ניתן לביטול, עם חברת "שוקי" בע"מ, לחכירת מבנה משרדים. תקופת החכירה שנקבעה בחוזה הינה לתקופה של 14 שנה. דמי החכירה הינם 79,500 ₪ בשנה, הצמודים למדד המחירים לצרכן ומשולמים בתום כל שנה החל מיום 31 בדצמבר 2007. שווי השוק של מבנה המשרדים ליום הסכם החכירה הינו 750,000 ₪, כאשר 250,000 ₪ מיוחסים לקרקע. ליום הסכם החכירה, אורך החיים הנותר של בנין המשרדים הינו 16 שנים. בהסכם החכירה נקבע כי לחוכר יש אופציה הזדמנותית לרכוש את המבנה (לרבות הקרקע) בתום תקופת החכירה תמורת 24,980 ₪ הצמודים למדד המחירים לצרכן.

להלן נתונים לגבי שיעור הריבית להיוון הן לחוכר והן למחכיר:

תאריך	שיעור ריבית להיוון
01 בינואר 2007	6%
31 בדצמבר 2007	6%
31 בדצמבר 2008	5%
01 בינואר 2009	5%
31 בדצמבר 2009	5.5%

נתונים לגבי מדד המחירים לצרכן:

תאריך	מדד (בנקודות)
01 בינואר 2007	100
31 בדצמבר 2007	110
31 בדצמבר 2008	115
31 בדצמבר 2009	120

מהי יתרת העלות המופחתת של מבנה המשרדים (לרבות הקרקע) כפי שהוצג במאזן חברת "מאיה" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2007?

- א. 718,750 ₪.
- ב. 714,386 ₪.
- ג. 724,698 ₪.
- ד. 729,550 ₪.
- ה. 731,254 ₪.

מהן הכנסות המימון בגין עסקת החכירה, שתיכללנה בדוח רווח והפסד של חברת "שוקי" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. 47,223 ₪.
- ב. 83,751 ₪.
- ג. 89,250 ₪.
- ד. 42,930 ₪.
- ה. 85,145 ₪.

ביום 01 בינואר 2009 ביקשה הנהלת חברת "מאיה" בע"מ מחשב החברה לאמוד את הרווח/ההפסד כתוצאה מפירעון מוקדם של יתרת תשלומי החכירה לשלם בהתאם לערכם בשוק במועד זה.
מהו הרווח/ההפסד כתוצאה מהפירעון המוקדם של יתרת תשלומי החכירה ליום 01 בינואר 2009?

- א. 0 ₪.
- ב. הפסד 45,550 ₪.
- ג. רווח 20,463 ₪.
- ד. הפסד 20,463 ₪.
- ה. רווח 45,550 ₪.

12 חברת "דנה" בע"מ עוסקת בייצור מכונות. ביום 1 בינואר 2007 החכירה חברת "דנה" בע"מ מכונה, שעלות ייצורה 2,100,000 ₪, לחברת "ענת" בע"מ. על פי הסכם החכירה תחכור חברת "ענת" בע"מ מחברת "דנה" בע"מ את המכונה לתקופה של 10 שנים. אורך חייה השימושיים של המכונה הינו 10 שנים. בהסכם החכירה נקבע כי חברת "ענת" בע"מ תשלם לחברת "דנה" בע"מ 10 תשלומים קבועים בסך 500,000 ₪, שישולמו בתום כל שנה, החל מיום 31 בדצמבר 2007, הצמודים לשער החליפין של הדולר. כמו כן הוסכם בין הצדדים, כי לאחר 8 שנים תהיה חברת "ענת" בע"מ רשאית להפסיק את הסכם חכירת המכונה תמורת תשלום קנס חד פעמי בסך 950,000 ₪, הצמוד לשער החליפין של הדולר מיום ביצוע העסקה. שיעור הריבית להיוון לגבי החוכר והמחכיר זהה והינו 7%. חברת "ענת" בע"מ מפחיתה את המכונה בשיטת הקו הישר. נתונים לגבי שער החליפין של הדולר:

שער החליפין של 1 דולר	תאריך
4	01 בינואר 2007
4.2	31 בדצמבר 2007

מהי יתרת העלות המופחתת של המכונה, כפי שתוצג במאזן חברת "ענת" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2007?

- א. 2,640,642 ₪.
- ב. 2,772,675 ₪.
- ג. 2,782,884 ₪.
- ד. 3,160,612 ₪.
- ה. 3,165,187 ₪.

מהן הוצאות המימון בגין עסקת החכירה, כפי שתיכללנה בדוח רווח והפסד של חברת "ענת" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

- א. 332,789 ₪.
- ב. 380,473 ₪.
- ג. 382,011 ₪.
- ד. 433,706 ₪.
- ה. 434,334 ₪.

מה הרווח הגולמי שיירשם בדוח רווח והפסד של חברת "דנה" בע"מ בגין חכירת המכונה, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

- א. 993,205 ₪.
- ב. 1,130,000 ₪.
- ג. 1,411,791 ₪.
- ד. 2,040,000 ₪.
- ה. 3,093,205 ₪.

13 חברת "מורגן" בע"מ (להלן - "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2005 במטרה לעסוק בייצור ושיווק סבון מרפא. ביום הקמתה רכשה החברה מכונות ייצור בעלות של 1,562,500 ₪. במהלך שנת 2006 נקלעה החברה לקשיים בתזרימי המזומנים שלה. העלות המופחתת של מכונות הייצור ליום 31 בדצמבר 2006 בספרי החברה הינה 1,250,000 ₪. עקב קשיי הנזילות מכרה החברה ביום 1 בינואר 2007 את מכונות הייצור לחברת "נכסים ומימון" בע"מ תמורת שוויים ההוגן שהסתכם ל-1,400,000 ₪ במזומן, ורכרה אותם מיידית בחזרה לתקופה של 8 שנים בתמורה לתשלום שנתי בסך 216,611 ₪ הצמוד לשער החליפין של הדולר והמשולם בתום כל שנה, החל מתום שנת 2007. בתום תקופת החכירה, מכונות הייצור חוזרות לידי חברת "נכסים ומימון" בע"מ. אורך החיים השימושיים של מכונות הייצור לא השתנה כתוצאה מעסקת החכירה. החברה מפחיתה את מכונות הייצור בשיטת הקו הישר. שיעור הריבית להיוון הינו 5% והוא ידוע הן לחוכר והן למחכיר. נתונים לגבי שער החליפין של הדולר:

שע"ח \$	תאריך
4.00	01 בינואר 2007
4.10	31 בדצמבר 2007
4.15	31 בדצמבר 2008
4.2	31 בדצמבר 2009

בהנחה כי החכירה החוזרת סווגה בספרי חברת "מורגן" בע"מ (החוכר) כחכירה מימונית, מהי סך השפעת המכירה והחכירה החוזרת של מכונות הייצור, כפי שתיכלל בדוח רווח והפסד של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

- א. 106,750 ₪.
- ב. 156,250 ₪.
- ג. 175,000 ₪.
- ד. 263,000 ₪.
- ה. 281,750 ₪.

בהנחה כי החכירה סווגה בספרי חברת "נכסים ומימון" בע"מ כחכירה מימונית, מהי יתרת ההשקעה הנקייה (השקעה גולמית בניכוי ההכנסה הנדחית), כפי שתוצג במאזן חברת "נכסים ומימון" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2008?

- א. 890,953 ₪.
- ב. 937,812 ₪.
- ג. 984,703 ₪.
- ד. 1,099,451 ₪.
- ה. 1,140,680 ₪.

בהנחה כי החכירה סווגה בספרי חברת "מורגן" בע"מ כחכירה מימונית, מהן סך הוצאות המימון בגין עסקת המכירה והחכירה החוזרת, כפי שתיכללנה בדוח רווח והפסד של חברת "מורגן" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009?

א. 13,743 ₪.

ב. 57,721 ₪.

ג. 71,464 ₪.

ד. 82,853 ₪.

ה. 85,989 ₪.

14) חברת "שירה" בע"מ (להלן - "שירה") הינה חברה לייצור מטוסים ללא טייס (להלן - "מל"ט"). ביום 1 בינואר 2007 החכירה שירה מל"ט שעלות ייצורו הינה 120,000 ₪ ומחיר המכירה שלו הינו 140,000 ₪ לחברת "עמית" בע"מ (להלן - "עמית"). ביום חתימת חוזה החכירה הוערך אורך חייו הכלכלי של המל"ט בעשר שנים.

שירה החכירה את המל"ט לתקופה של 8 שנים בתמורה לתשלום שנתי בסך 21,000 ₪ הצמוד למדד המחירים לצרכן והמשולם בכל שנה, החל מיום 31 בדצמבר 2007. יחד עם זאת, נקבע כי חברת עמית תוכל לבטל את חוזה החכירה בתום השנה השישית תמורת תשלום חד פעמי בסך 42,000 ₪, הצמוד למדד המחירים לצרכן. בהסכם החכירה נקבע כי בתום תקופת החכירה (לאחר שמונה שנים) יוחזר המל"ט לחברת שירה. חברת עמית התחייבה לערך מובטח בסך 20,000 ₪, הצמוד למדד המחירים לצרכן בעת החזרת המל"ט. באם תסתיים החכירה לאחר שש שנים כתוצאה מתשלום הקנס, נקבע שהמל"ט יוחזר לשירה בערך מובטח בסך 40,000 ₪ הצמוד למדד המחירים לצרכן. בעת חתימת חוזה החכירה צפתה שירה, כי ערך השייר של המל"ט בתום שש שנים ובתום שמונה שנים יהיה 46,000 ₪ ו-25,100 ₪ בהתאמה, צמוד למדד המחירים לצרכן. הריבית השנתית הגלומה בהסכם החכירה הינה 7% והיא ידועה לשני הצדדים. חברת "עמית" אמדה את ערך השייר של המל"ט בתום כל שנה לאורך תקופת החכירה והוא נותר בסך 20,000 ₪.

להלן נתוני מדד המחירים לצרכן:

תאריך	מדד
01/2007	100
12/2007	104

מהי תקופת החכירה וכיצד תסווג עסקת החכירה בספרי חברת "עמית" בע"מ ובספרי חברת "שירה" בע"מ?

א. עמית מימונית, שירה מימונית, על פני 6 שנים.

ב. עמית מימונית, שירה מימונית, על פני 8 שנים.

ג. עמית תפעולית, שירה תפעולית, על פני 6 שנים.

ד. עמית תפעולית, שירה תפעולית, על פני 8 שנים.

ה. עמית מימונית, שירה תפעולית, על פני 6 שנים.

הניחו כי הקנס היה מרתיע וכי החכירה סווגה כמימונית הן בספרי חברת "עמית" בע"מ והן בספרי חברת "שירה" בע"מ, על פני 8 שנים. מהו הערך בספרים של המל"ט, כפי שיוצג במאזן חברת "עמית" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2007?

- א. 122,407 ₪.
- ב. 122,500 ₪.
- ג. 127,303 ₪.
- ד. 137,037 ₪.
- ה. 140,000 ₪.

הניחו כי הקנס היה מרתיע וכי החכירה סווגה כמימונית הן בספרי חברת "עמית" בע"מ והן בספרי חברת "שירה" בע"מ, על פני 8 שנים. מהי יתרת ההשקעה הנקייה בגין עסקת החכירה, כפי שתוצג בספרי חברת "שירה" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2007?

- א. 127,074 ₪.
- ב. 128,654 ₪.
- ג. 133,958 ₪.
- ד. 173,680 ₪.
- ה. 193,100 ₪.

הניחו כי הקנס היה מרתיע וכי החכירה סווגה כמימונית הן בספרי חברת "עמית" בע"מ והן בספרי חברת "שירה" בע"מ, על פני 8 שנים. מהי סך ההשפעה של עסקת החכירה על דוח רווח והפסד של חברת "שירה" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

- א. 10,192 ₪.
- ב. 7,724 ₪.
- ג. 15,793 ₪.
- ד. 20,000 ₪.
- ה. 35,793 ₪.

הניחו כי הקנס היה מרתיע וכי החכירה סווגה כמימונית הן בספרי חברת "עמית" בע"מ והן בספרי חברת "שירה" בע"מ, על פני 8 שנים. מהי סך ההשפעה של עסקת החכירה על דוח רווח והפסד של חברת "עמית" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

- א. 5,481 ₪.
- ב. 14,630 ₪.
- ג. 15,458 ₪.
- ד. 30,088 ₪.
- ה. 32,458 ₪.

15 חברת "עומר" בע"מ (להלן: "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2000. החברה עוסקת בייצור מזרונים. לצורך פעילותה חברה החברה ביום הקמתה מקרקעין מחברת "הבונים", אשר שוויו ההוגן הוערך על ידי שמאי בסך של 25 מיליון ₪. הקרקע מהווה 5% מהערך הכולל של המקרקעין (הניחו כי מרכיב הקרקע אינו מהותי). אורך החיים הכלכליים של המקרקעין הינו 22 שנה. המקרקעין הוחכר לתקופה של 15 שנה, תמורת תשלום שנתי קבוע בסך 2,150,000 ₪, צמוד למדד המחירים לצרכן, המשולם בסוף כל שנה החל מיום 31 בדצמבר 2000. באותו היום התקשרה החברה בהסכם עם חברת "בן" בע"מ לחכירת מכוונות חיתוך. על פי הסכם זה תחכיר החברה מחברת "בן" בע"מ 5 מכוונות, לתקופה של 12 שנה. תקופה זו זהה לאורך החיים הכלכלי של המכוונות. תשלומי דמי החכירה צמודים לדולר ומשולמים בתום כל שנה, החל מיום 31 בדצמבר 2000. החברה נוהגת להפחית את מכוונות החיתוך בספריה בשיטת הקו הישר. בתום תקופת החכירה המכוונות חוזרות לידי המחכיר.

להלן נתונים הקשורים לעסקת חכירת המכוונות, מתוך מאזנה של החברה ליום 31 בדצמבר 2006:

₪	
274,464	התחייבות לזמן קצר
1,197,333	התחייבות לזמן ארוך

שיעורי הריבית לגבי החוכר והמחכירים הינם זהים:

3.5% לשנה	סכומים צמודי דולר
4% לשנה	סכומים צמודי מדד

הסכמי החכירה אינם ניתנים לביטול.

מדדים ושער חליפין רלוונטיים:

ממד	שע"ח ל-1 דולר	תאריך
100	3.4	01/2000
140	4.5	12/2006
150	4.6	12/2007
160	4.55	12/2008

מהי יתרת העלות המופחתת של המקרקעין, בפי שתוצג במאזן חברת "עומר" בע"מ, ליום 31 בדצמבר 2007?

א. 11,155,449 ₪.

ב. 13,152,098 ₪.

ג. 12,749,084 ₪.

ד. 12,430,357 ₪.

ה. 0 – החכירה סוג חכירה תפעולית.

מהן הוצאות המימון, כפי שתיכללנה בדוח רווח והפסד של חברת "עומר" בע"מ, בגין עסקת חכירת המקרקעין בלבד, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

- א. 2,316,064 ₪.
- ב. 2,150,000 ₪.
- ג. 3,225,000 ₪.
- ד. 1,447,540 ₪.
- ה. 868,524 ₪.

מהי סך יתרת ההתחייבות בגין עסקת חכירת המקרקעין, כפי שתיכלל במאזן חגרת "עומר" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. 18,032,950 ₪.
- ב. 12,900,000 ₪.
- ג. 0 – החכירה סווגה כתפעולית.
- ד. 20,640,000 ₪.
- ה. 11,270,594 ₪.

מהי יתרת העלות המופחתת של המכונות, כפי שתוצגנה במאזן חברת "עומר" בע"מ, ליום 31 בדצמבר 2007?

- א. 991,667 ₪.
- ב. 595,000 ₪.
- ג. 892,500 ₪.
- ד. 793,336 ₪.
- ה. 683,554 ₪.

מהי סך יתרת ההתחייבות בגין עסקת חכירת המכונות, כפי שתיכלל במאזן חברת "עומר" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. 923,413 ₪.
- ב. 901,654 ₪.
- ג. 756,411 ₪.
- ד. 821,486 ₪.
- ה. 857,166 ₪.

16 חברת "גיא" בע"מ (להלן: "גיא") חינה חברה אשר מייצרת מכונות לזיקוק דלקים ומוכרת או מחכירה אותן. אורך החיים הכלכלי של כל מכונה הינו 14 שנים. מחיר המכירה של המכונה על פי המחירון של "גיא" הינו 1,005,267 ₪. עלות ייצור מכונה מסתכם ל-600,000 ₪. ביום 1 בינואר 2008 חתמה "גיא" הסכם חכירה עם חברת "יוגבי" בע"מ (להלן: "יוגבי") להחכרת מכונה לזיקוק דלקים לתקופה של 14 שנים. בתום 14 שנה תוחזר המכונה ל"גיא". המכונה הועברה עוד באותו היום ל"יוגבי" אשר הפעילה את המכונה מיד עם קבלתה. "יוגבי" תשלם בתחילת כל שנה, החל מיום חתימת העסקה, סך של 140,000 ₪, צמוד למדד המחירים לצרכן. סכומים אלה כוללים את שכר המהנדס המטפל

בתחזוקת המכונה, אותו מתחייבת "יוגבי" לשלם כהחזר הוצאות ל"גיא" בסך 16,594 ₪ אחת לשנה, צמוד למדד המחירים לצרכן. ל"יוגבי" קיימת אופציה לביטול ההסכם לאחר 10 שנים, עם תשלום קנס בגובה 0.7 מיליון ₪, צמוד למדד המחירים לצרכן. ערך השייר (שאינו מובטח) בתום 10 שנים הינו 50,000 ₪ (לא צמוד) ובסוף תקופת חייו 20,000 ₪ (לא צמוד). במהלך שנת 2012 אמדה "גיא" את ערך השייר מחדש, בעקבות משבר במחירי הברזל, והעריכה כי בתום תקופת החכירה הוא יעמוד על 5,000 ₪ (לא צמוד). מצבה הכספי של "יוגבי" איתן. שיעור הריבית הגלום בהסכם החכירה ידוע לשני הצדדים.

להלן נתונים על מדד המחירים לצרכן:

ממד	תאריך
100	01.2008
120	12.2008
130	01.2009
140	12.2011
140	01.2012
145	12.2012

יש לעגל את התוצאות ל-₪ הקרוב ואחוזים למקום אחד אחרי הנקודה.

מהו שיעור הריבית הגלום בחכירה ומהי תקופת החכירה?

ריבית תקופת חכירה

א.	9%	10 שנים
ב.	9.5%	14 שנים
ג.	10%	10 שנים
ד.	9%	14 שנים
ה.	10%	14 שנים

הניחו כי שיעור הריבית הגלומה בהסכם החכירה הינו 10% וכי ל"יוגבי" לא קיימת אופציה לביטול הסכם החכירה לאחר 10 שנים. מהן סך ההוצאות הנובעות כתוצאה מההתקשרות בהסכם החכירה, כפי שתיכללנה בדוח רווח והפסד של "יוגבי", לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. 176,621 ₪.
- ב. 193,215 ₪.
- ג. 280,511 ₪.
- ד. 351,940 ₪.
- ה. 368,534 ₪.

הניחו כי שיעור הריבית הגלומה בהסכם החכירה הינו 10% וכי ל"יוגבי" לא קיימת אופציה לביטול הסכם החכירה לאחר 10 שנים. מהן סך ההכנסות בגין ההתקשרות בהסכם החכירה, כפי שתיכללנה בדוח רווח והפסד של "גיא", לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

א. 297,631 ₪.

ב. 681,037 ₪.

ג. 686,304 ₪.

ד. 702,897 ₪.

ה. 705,891 ₪.

הניחו כי שיעור הריבית הגלומה בהסכם החכירה הינו 10% וכי ל"יוגבי" לא קיימת אופציה לביטול הסכם החכירה לאחר 10 שנים.
מהן סך הוצאות המימון (ריבית ושיערוך), בגין ההתקשרות בהסכם החכירה, כפי שתיכללנה בדוח רווח והפסד של "יוגבי", לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012?

א. 35,535 ₪.

ב. 103,052 ₪.

ג. 138,587 ₪.

ד. 161,819 ₪.

ה. 233,248 ₪.

הניחו כי שיעור הריבית הגלומה בהסכם החכירה הינו 10% וכי ל"יוגבי" לא קיימת אופציה לביטול הסכם החכירה לאחר 10 שנים.
מהי יתרת ההשקעה הנקייה בגין הסכם החכירה, כפי שתוצג במאזן חברת "גיא" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2012?

א. 1,135,684 ₪.

ב. 1,136,638 ₪.

ג. 1,230,448 ₪.

ד. 1,298,545 ₪.

ה. 1,394,387 ₪.

סוגיות במדידה א

פרק 4 - חוזי הקמה - קבלן מבצע

תוכן העניינים

1. כללי 37

חוזי הקמה – קבלן מבצע

שאלות

- (1) להלן שלושה משפטים בנושא 'עבודות על פי חוזה ביצוע':
- I. כאשר צפוי כי סך העלויות מהחוזה יעלו על סך ההכנסות מהחוזה, יש להכיר בהפסד החוזי לפי שלב ההשלמה של הפעילות כהוצאה מיידית.
 - II. כאשר לא מתקיימים כל התנאים להכרה בהכנסה, תוכר ההכנסה בגובה העלויות שהוצאו אשר השבתן צפויה.
 - III. הסכום של ההכנסות המדווחות מחוזה ביצוע עשוי לקטון כתוצאה מקנסות הנובעים מאיחורים בהשלמת החוזה שנגרמו על ידי הקבלן.
- איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 11 בדבר עבודות על פי חוזה ביצוע?
- א. רק משפט I.
 - ב. רק משפט II.
 - ג. רק משפט III.
 - ד. רק משפטים II ו-III.
 - ה. כל המשפטים.
- (2) לפניכם ארבעה משפטים המתייחסים לעלויות חוזי הקמה:
- I. עלויות חוזי הקמה יכללו עלויות הקשורות באופן ישיר לחוזה הספציפי.
 - II. עלויות חוזי הקמה יכללו עלויות שניתן לייחס באופן כללי לפעילות לפי החוזה ושניתן להקצות לחוזה.
 - III. עלויות חוזי הקמה יכללו אותן עלויות אחרות שניתן לחייב בגין את הלקוח בהתאם לתנאי החוזה.
 - IV. ניתן לכלול כחלק מעלות חוזה עלויות הקשורות באופן ישיר לחוזה ושהתהוו במהלך סגירת החוזה, אם ניתן לזהותן בנפרד ולמדוד אותן באופן מהימן ואם צפוי שהחוזה יושג.
- איזה/אילו מהמשפטים נכון/ים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 11?
- א. רק משפטים I ו-II.
 - ב. רק משפטים I ו-III.
 - ג. רק משפטים I, II ו-IV.
 - ד. רק משפטים I, II ו-III.
 - ה. כל המשפטים.

(3) חברת "יזמי בנייה" (להלן: "היזם"), התקשרה עם חברת "בוני הארץ" בע"מ (להלן: "החברה") להקמת מגדל יוקרה בתל-אביב (להלן: "הפרויקט"). היזם מכר 60% מהפרויקט לפני תחילת הבנייה. חוזה ההקמה, אשר נחתם בין החברה ליזם ביום 25 ביולי 2009, הינו לפי מחיר קבוע (Fix Price). בעת עריכת הדוחות הכספיים של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009, הועלו הטענות הבאות בקשר להכרה בהכנסות והוצאות חוזה ההקמה בחברה, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 11:

- I. חשב החברה טוען כי לא ניתן יהיה להכיר בהכנסות מהפרויקט מכיוון שבמקרה זה החברה לא עומדת בתנאי הכרה בהכנסה הקובע כי צפוי שהטבות כלכליות הקשורות לחוזה יזרמו לחברה, משום שהיזם טרם מכר 40% מהפרויקט.
- II. סמנכ"ל הכספים טען כי אם החוזה שנחתם היה לפי חוזה עלות בתוספת רווח ולא לפי מחיר קבוע, לא הייתה משמעות לכך שהיזם טרם מכר 40% מהחוזה ובמקרה זה ניתן היה להכיר בהכנסה.
- III. מנכ"ל החברה טען כי התנאים להכרה בהכנסה לפי תקן בינלאומי 11 זהים במקרה בו החוזה הינו לפי מחיר קבוע או לפי עלות בתוספת רווח.
- IV. רואה החשבון של החברה טען שלדעתו, כל עוד ניתן לזהות ולמדוד את עלויות הפרויקט באופן ברור ומהימן וניתן למדוד הן את העלויות להשלמת החוזה והן את שיעור ההשלמה באופן מהימן, ניתן יהיה להכיר בהכנסות הפרויקט אם צפוי שהטבות כלכליות הקשורות לחוזה יזרמו לישות וניתן למדוד אותן באופן מהימן.

איזה/אילו מהטענות לעיל נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 11 בדבר חוזי הקמה?

- א. רק טענה I.
- ב. טענות I ו-II.
- ג. רק טענה III.
- ד. רק טענה IV.
- ה. כל הטענות שגויות.

(4) חברת "הבונה" (להלן - החברה) התקשרה באוקטובר 2008 עם חברת "זנזיבר" להקמת מגדל יוקרה בתל-אביב (להלן - "פרויקט שמיים"). הפרויקט יכול כלול מגדל יוקרה ומכון ספא אשר ישרת הן את דיירי הפרויקט והן אורחים חיצוניים. לצורך הקמת מכון הספא, התקשרה החברה עם קבלן אחר. לאור פשיטת הרגל של הקבלן האחר, בחודש אפריל 2009, התקשרה החברה שוב עם חברת "זנזיבר" לבניית מכון הספא. הקמת מכון הספא תיעשה במקביל להקמת פרויקט שמיים.

- בעת הכנת הדוחות הכספיים לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2009 הועלו הטענות הבאות בהקשר לצירוף ופיצול חוזי ההקמה(הקמת מכון הספא והקמת פרויקט שמיים) בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 11:
- I. חשב החברה טען כי על החברה לצרף את חוזי ההקמה ביחד, מכיוון שהבנייה תתרחש בו זמנית ואף הקמת מכון הספא תסתיים לפני הקמת המגדל.

- II. סמנכ"ל הכספים טען כי בכל מקרה אין לצרף את החוזים, מכיוון שהוגשו הצעות נפרדות לגבי כל אחד מהם והמשא ומתן ביחס לכל חוזה נערך בנפרד.
- III. רואה החשבון של החברה טען כי על החברה לצרף את החוזים, מכיוון שהמשא ומתן לקביעת המחיר למכון הספא נגזר מהחוזה המקורי ומכון הספא מהווה חלק משמעותי בתכנון ובתפקוד הקמת מגדל היוקרה.

איזו/אילו מהטענות לעיל נכונה/ות, בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 11 בדבר חוזי ביצוע?

- א. רק טענה I.
ב. רק טענה II.
ג. רק טענות I ו-II.
ד. רק טענה III.
ה. כל הטענות שגויות.

(5) להלן 3 משפטים בנושא חוזי הקמה:

- I. חוזה הקמה הוא חוזה שנערך באופן ספציפי להקמת נכס או שילוב של נכסים הקשורים ביניהם או תלויים אחד בשני באופן הדוק באשר לתכנון, טכנולוגיה ותפקוד או במטרה, או בשימוש הסופי שלהם.
- II. חוזה במחיר קבוע הוא חוזה הקמה שבו הקבלן מסכים למחיר חוזה קבוע, או למחיר קבוע ליחידת תפוקה, שבמקרים מסוימים כפוף לסעיפים בחוזה המתייחסים למקרה של התייקרות העלויות.
- III. חוזה עלות בתוספת רווח הוא חוזה הקמה שבו הקבלן משופה בגין עלויות המותרות או המוגדרות בדרך אחרת, בתוספת אחוז מעלויות אלה או בתוספת עמלה קבועה.

איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 11?

- א. כל המשפטים נכונים.
ב. רק משפטים II ו-III.
ג. רק משפט I.
ד. כל המשפטים שגויים.
ה. רק משפט III.

- 6) חברת "שרון" בע"מ (להלן "החברה") עוסקת במתן שירותים על פי חוזי ביצוע. ביום 1 בינואר 2007 התקשרה החברה בהסכם עם חברת "הרצל" בע"מ, לפיו תפתח החברה תוכנה המיוחדת לצורכי הלקוח בתוך תקופה של 30 חודשים. סכום החוזה הינו 640,000 ₪. שיעור ההשלמה נאמד על בסיס העלות בפועל מול העלות הכוללת החזויה. להלן אומדן העלויות לתום השנים 2007 ו-2008 והעלויות בפועל שהתהוו לחברת "שרון" בע"מ:

2008 ב-₪	2007 ב-₪	
150,000	240,000	עלויות פיתוח בפועל
210,000	460,000	אומדן עלויות להשלמת הפיתוח

מהו סך הרווח מעבודות פיתוח, כפי שייזקף בדוח רווח והפסד של חברת "שרון" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008 בהתאם להוראות תקן חשבונאות מספר 4?

- א. 26,000 ₪.
ב. 40,000 ₪.
ג. 74,000 ₪.
ד. 86,000 ₪.
ה. 100,000 ₪.

- 7) חברת "שירה" בע"מ (להלן: "שירה") הינה חברה קבלנית המבצעת חוזי הקמת בניינים. ביום 1 בינואר 2005 חתמה "שירה" חוזה עם עיריית רמת-גן לבניית בניין העירייה החדש. סכום החוזה נקבע על סך של 50,000 אלפי דולר. בחוזה מובטח לשירה מענק עידוד בשיעור של 10% מסכום החוזה, במידה ומשך הבנייה לא יעלה על שנתיים וחצי מיום תחילת הבנייה. עוד נקבע כי ביום חתימת החוזה תקבל "שירה" מקדמה בשיעור של 20% מסכום החוזה המקורי והיתרה תתקבל בשיעורין בסוף כל שנה, בהתאם לקצב התקדמות הבנייה. המענק ישולם בסכום אחד בתום תקופת הבנייה. בעת עריכת הדוחות הכספיים לשנת 2005 צפתה "שירה" לסיים את הבנייה עד ליום 30 ביוני 2007. ביום חתימת החוזה אמדה חברת "שירה" את העלויות הכוללות בגין הפרויקט בסך 176,000 אלפי ₪. אומדן תקציב עלויות הבנייה לא השתנה בשנת 2005. להלן עלויות בפועל (באלפי ₪) שנבעו לחברת "שירה" במהלך הבנייה בשנת 2005:

01-12/2005	
70,000	חומרים + עבודה
4,000	שכר מנכ"ל
15,000	קבלן לפיתוח הקרקע

להלן שערי החליפין:

שע"ח ל-\$1	תאריך
4	01.01.2005
4.20	31.12.2005

מהו שיעור ההשלמה של הפרויקט ליום 31 בדצמבר 2005?

- א. 35.05%
- ב. 38.25%
- ג. 40.96%
- ד. 42.03%
- ה. 48.30%

הניחו כי שיעור ההשלמה ליום 31 בדצמבר 2005 הינו 45%.

מהו הרווח מהפרויקט (מעבודות עפ"י חוזה ביצוע) כפי שייכלל בדוח רווח והפסד של חברת "שירה" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2005 (באלפי ₪)?

- א. 20,150
- ב. 23,850
- ג. 25,600
- ד. 43,650
- ה. 53,000

- (8) חברת "דורון" בע"מ הינה חברה המבצעת עבודות קבלניות על פי חוזה הקמה. ביום 1.1.2004 חתמה החברה חוזה להקמת בניין מגורים בחיפה. להלן פרטים על תנאי חוזה ההקמה כפי שנקבעו בחוזה:
- החברה תבנה בניין בן 18 קומות על הקרקע של המזמין, בהתאם למפרט שנקבע בחוזה. הסכום הכולל של החוזה הוא 12,000 אלפי ₪. מועד סיום הבנייה ומסירת הבניין נקבע ליום 31.12.06.
- תנאי התשלום הם כדלקמן: מקדמה בסך 10% מסכום החוזה ביום החתימה על החוזה, 4 תשלומים חצי שנתיים החל מיום 30.6.2004 בסך של 1,000 אלפי ₪, ויתרת ההתחשבנות תשולם ביום מסירת הבניין.

נתונים נוספים:

להלן נתונים על עלויות הבנייה (באלפי ש"ח) כפי שהתהוו בפועל לכל אחת מהשנים 2004 ו-2005:

2005	2004	
2,600	2,500	חומרים
1,400	1,200	שכר עבודה
800	600	קבלני משנה

תקציב עלויות הקמת הפרויקט כפי שהוערך ע"י כלכלן החברה הוא 10,500 אלפי ₪. ליום 31.12.04 לא היו שינויים בתקציב עלויות הקמת הפרויקט. ביום 31.12.05 העריך כלכלן החברה כי עלויות הבנייה שגוהו להשלמה הינן 3,400 אלפי ₪. החברה אומדת את שיעור ההשלמה על בסיס העלות. החברה מיישמת את הוראות תקן בינלאומי מספר 11.

מהו שיעור ההשלמה של הפרויקט הנ"ל בתום שנת 2004?

- א. 23.80%
- ב. 42.85%
- ג. 40.95%
- ד. 35.23%
- ה. 28.41%

הניחו כי שיעור ההשלמה תום שנת 2004 הינו 40%.

מהו הרווח בגין חוזה ההקמה, כפי שייזקף בדוח רווח והפסד של חברת "דורון" בע"מ, לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2004 (באלפי ₪)?

- א. 1,500
- ב. 500
- ג. 600
- ד. 900
- ה. 1,000

הניחו כי הרווח בגין חוזה ההקמה שנוקף בדוח רווח והפסד של חברת "דורון" בע"מ לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2004 הינו 500 אלפי שקלים.

מהו ההפסד בגין חוזה ההקמה כפי שייזקף בדוח רווח והפסד של חברת "דורון" בע"מ, לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2005 (באלפי ₪)?

- א. 500
- ב. 728
- ג. 1,000
- ד. 1,500
- ה. 364

9) חברת "קרן" בע"מ (להלן "החברה") מבצעת פרויקטים על פי חוזה ביצוע. ביום 1 בינואר 2007 התקשרה החברה בחוזה עם חברת "אסף" בע"מ לביצוע פרויקט מגורים בקרית גת. משך ביצוע הפרויקט הינו כ-3 שנים. החברה מדווחת על הכנסותיה מעבודות בנייה בהתאם לשיטת התקדמות העבודות. שיעור ההשלמה של הפרויקט נקבע לפי יחס עלויות להלן אומדן העלויות להשלמת הבנייה בתום השנים 2007-2008 והעלויות בפועל שנבעו לחברת "קרן" בע"מ במהלך הבנייה (ב-ש):

2009	2008	2007	
103,000	89,000	92,000	עלויות אומדן בפועל
-	104,000	215,000	אומדן עלויות להשלמת הבנייה

סכום החוזה נקבע על סך 400,000 ₪.
להלן התפלגות התשלומים:
יום החתימה על החוזה: 10%
לאחר 10 חודשים: 15%
לאחר 18 חודשים: 45%
סיום הפרויקט: 30%

בחוזה התחייבה החברה לסיים את הקמת המבנים עד ליום 30 ביוני 2009. בגין כל חודש איחור, תשלם החברה קנס בסך של 18,000 ₪ ואילו אם תקדים את הבנייה, תזכה לבונוס בסך 15,000 ₪ לחודש. ביום עריכת החוזה צפתה החברה לסיים את הבנייה בזמן. בעת עריכת הדוחות הכספיים לשנת 2007, צפתה החברה לסיים את הקמת המבנים ביום 31 במרץ 2009. בעת עריכת הדוחות הכספיים לשנת 2008, צפתה החברה לסיים את הקמת המבנים ביום 31 באוגוסט 2009. החברה סיימה את הקמת המבנים בפועל ביום 31 באוקטובר 2009 (ההתחשבות בגין תשלומי בונוסים או קנסות תבוצע בתום הפרויקט).
לחברת "קרן" בע"מ אין חוזה הקמה נוספים.

מהו סך הרווח מעבודות בנייה כפי שייזקף בדוח רווח והפסד של חברת "קרן" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. 8,817 ₪.
- ב. 32,170 ₪.
- ג. 38,573 ₪.
- ד. 44,397 ₪.
- ה. 73,035 ₪.

מהי יתרת (זכאים)/חייבים בגין מזמיני עבודות, כפי שתוצג במאזן של חברת "קרן" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2007?

- א. ₪. (48,000)
- ב. ₪. (16,695)
- ג. ₪. (6,645)
- ד. ₪. 33,335
- ה. ₪. 136,505

10 חברת "עידן" בע"מ (להלן - "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2006 במטרה לבצע פרויקטים קבלניים לפי הזמנה. ביום ההקמה התקשרה החברה בחוזה עם חברת "נרקיס" בע"מ לביצוע פרויקט מגורים בנתיבות. משך ביצוע הפרויקט הינו 4 שנים. שיעור ההשלמה של הפרויקט נקבע לפי יחס עלויות. להלן אומדן העלויות והעלויות בפועל של החברה בכל אחת מהשנים:

2009	2008	2007	2006	
170,000	150,000	102,000	87,000	עלויות בפועל (בכל שנה)
	175,000	194,000	276,000	עלויות משוערות להשלמה

התמורה הכוללת הצפויה מהחוזה הינה 500,000 ₪. מטעמי פשטות, יש להתעלם מערך הזמן. בימים 31 בדצמבר 2006 ו-2007 קיבלה החברה מקדמות בסך של 105,000 ₪ ו-137,000 ₪, בהתאמה. לחברה אין פרויקטים נוספים. החברה מיישמת בדוחותיה הכספיים את הוראות תקן בינלאומי מספר 11, חוזי הקמה.

מהו הרווח מעבודות בנייה, כפי שייזקף בדוח רווח והפסד של חברת "עידן" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

- א. ₪. 72,469
- ב. ₪. 39,611
- ג. ₪. 57,736
- ד. ₪. 23,756
- ה. ₪. 24,902

מהי יתרת (זכאים)/חייבים בגין מזמיני עבודות, כפי שיופיעו במאזן של חברת "עידן" בע"מ, ליום 31 בדצמבר 2007?

- א. ₪. 4,736
- ב. ₪. 2,335
- ג. ₪. (53,000)
- ד. ₪. 242,000
- ה. ₪. (242,000)

הניחו כי סך הרווח המצטבר מעבודות בנייה, כפי שנוקף בדוחות רווח והפסד של חברת "עידן" בע"מ לשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר 2006 ו-2007, הינו 57,737 ₪.

מהו ההפסד שייזקף בדוח רווח והפסד של חברת "עידן" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

א. 57,737 ₪.

ב. 9,420 ₪.

ג. 71,737 ₪.

ד. 47,346 ₪.

ה. 14,000 ₪.

11) חברת "הבנאים" בע"מ (להלן - "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2001 במטרה לבצע פרויקטים קבלניים לפי הזמנה. ביום 1 בינואר 2007 התקשרה החברה בחוזה עם חברת "הנרקיסים" בע"מ להקמת בניין מגורים באשדוד בתמורה ל- 900,000 ₪. משך ביצוע הפרויקט הינו 3.5 שנים. להלן אומדן העלויות להשלמה והעלויות השוטפות לכל שנה של חברת "הבנאים" בע"מ:

2010	2009	2008	2007	
92,000	300,000	207,000	236,000	עלויות שוטפות
	96,000	430,000	635,000	עלויות משוערות להשלמה
30/06/2010	01/06/2010	01/10/2010	01/03/2010	מועד סיום חזוי

להלן התפלגות התקבולים מסכום החוזה המקורי (מטעמי פשטות, יש להתעלם מערך הזמן):

10% יום החתימה על החוזה:

25% : 31/12/07

35% : 31/12/08

30% סיום הפרויקט:

בהתאם לחוזה, התחייבה החברה לסיים את הקמת המבנה עד ליום 30 ביוני 2010. בגין כל חודש איחור, תישא החברה בקנס בסך של 25,000 ₪ ואילו אם תקדים את מועד סיום הבנייה תזכה לבונוס בסך 20,000 ₪ לחודש. הניחו כי על סמך ניסיון העבר של החברה, האומדן לגבי מועד סיום חזוי הינו אומדן מהימן החל משנת 2007.

הנחות:

1. העלויות השוטפות של הפרויקט משולמות במזומן בכל 31 בדצמבר.
2. שיעור ההשלמה של הפרויקט נקבע לפי יחס עלויות.
3. החברה מדווחת על הכנסותיה מעבודות בנייה בהתאם לשיטת התקדמות העבודות.

4. על פי ניסיון העבר, החברה יכולה לאמוד באופן מהימן את תוצאות החוזה לאחר שהתהוו 25% מהעלויות.
5. למעט הפרויקט הנ"ל אין לחברת "הבנאים" פרויקטים נוספים.

מהו סך הרווח מעבודות בנייה כפי שייזקף בדוח רווח והפסד של חברת "הבנאים" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

- א. 7,858 ₪.
- ב. 29,000 ₪.
- ג. 29,534 ₪.
- ד. 63,456 ₪.
- ה. 109,000 ₪.

מהי יתרת חייבים (זכאים) בגין מזמיני עבודות, כפי שתוצג במאזן של חברת "הבנאים" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2008?

- א. 56,357 ₪.
- ב. 104,357 ₪.
- ג. 105,000 ₪.
- ד. (235,000) ₪.
- ה. (630,000) ₪.

בהנחה כי הרווח המצטבר ליום 31 בדצמבר 2008 הינו 30,000 ₪, מהו סך הרווח מעבודות בנייה, כפי שייזקף בדוח רווח והפסד של חברת "הבנאים" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009?

- א. 19,544 ₪.
- ב. 24,020 ₪.
- ג. 41,732 ₪.
- ד. 71,732 ₪.
- ה. 81,000 ₪.

- 12) חברת "שירה" בע"מ (להלן: "שירה") הינה חברה המבצעת חוזי הקמת גשרים. ביום 1 בינואר 2008 חתמה "שירה" חוזה עם משרד התשתיות האמריקאי להקמת גשר במזרח ארה"ב. סכום החוזה נקבע על סך 75,000 אלפי דולר, באשר ביום חתימת החוזה תקבל "שירה" מקדמה בשיעור של 15% והיתרה תתקבל לשיעורין בתום כל חצי שנה (החל מ-30 ביוני 2008) בהתאם לקצב התקדמות הבנייה (בהתאם לשיעור ההשלמה במועד התשלום). מכל תשלום ינוכה חלק יחסי מהמקדמה. (מטעמי פשטות יש להתעלם מערך הזמן). בחוזה התחייבה "שירה" לסיים את הקמת הגשר עד ליום 30 ביוני 2010. ביום עריכת החוזה תמחרה "שירה" את הכנסות הפרויקט לפי תוספת של 20% על העלות (cost+20%). אומדן תקציב עלויות הבנייה לא השתנה בשנת 2008. (שיעור ההשלמה נקבע לפי יחס עלויות).

להלן עלויות ההקמה בפועל (באלפי ₪) בהן עמדה "שירה" במהלך תקופת הבנייה (בהתפלגות אחידה על פני כל תקופה):

45,000	1-6/2008
42,000	7-12/2008

להלן שערי חליפין:

4	01/01/2008
4.1	30/06/2008
3.9	31/12/2008

יש לעגל את התוצאות ל-₪ הקרוב ואחוזים ל-2 מקומות אחרי הנקודה.

מהם שיעורי ההשלמה בגין חוזה ההקמה של הגשר לימים 30 ביוני 2008 ו-31 בדצמבר 2008?

31/12/2008	30/06/2008	
32.6%	16%	א.
34.8%	18%	ב.
34%	17.7%	ג.
34.5%	18.5%	ד.
35%	17%	ה.

הניחו כי שיעורי ההשלמה לימים 30 ביוני 2008 ו-31 בדצמבר 2008 הינם 18% ו-34% בהתאמה.

מהן ההכנסות מחוזה הקמת הגשר, כפי שתיכללנה בדוח רווח והפסד של "שירה", לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. 100,613 ₪.
- ב. 102,981 ₪.
- ג. 115,435 ₪.
- ד. 131,828 ₪.
- ה. 164,093 ₪.

הניחו כי שיעורי ההשלמה לימים 30 ביוני 2008 ו-31 בדצמבר 2008 הינם 18% ו-34% בהתאמה וכי הרווח שהכירה "שירה" מחוזה הקמת הגשר בשנת 2008 הינו 15,613 ₪.

מהי יתרת החייבים/זכאים, כפי שתוצג במאזן "שירה" ליום 31 בדצמבר 2008?

- א. 9,952 ₪.
 ב. 31,828 ₪.
 ג. (29,215) ₪.
 ד. (31,828) ₪.
 ה. (44,828) ₪.

13 חברת "הבנאים" בע"מ (להלן - "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2000 במטרה לבצע פרויקטים קבלניים לפי הזמנה. ביום 1 בינואר 2009 חתמה החברה חוזה עם חברת "ש.ו.ק.י" בע"מ (להלן: "המזמין") להקמת שני מבני מגורים זהים בפתח-תקווה (להלן - "הפרויקט"). המבנים ייבנו בעת ובעונה אחת. סכום החוזה נקבע על סך 2,700,000 ₪ לכל בניין, צמוד למדד תשומות הבנייה. להלן התפלגות התקבולים מסכום החוזה המקורי (מטעמי פשטות, יש להתעלם מערך הזמן):

- יום החתימה על החוזה: 15%
 לאחר 10 חודשים: 20%
 לאחר 18 חודשים: 40%
 סיום הפרויקט: 25%

בחוזה התחייבה החברה לסיים את הקמת המבנים עד ליום 31 במרץ 2011. בגין כל חודש איחור תישא החברה בקנס לא צמוד בסך של 18,000 ₪. להלן נתונים נוספים בקשר לפרויקט:

נתונים ליום	מועד סיום חזוי	עלויות שוטפות לשנה שהסתיימה באותו מועד	עלויות משוערות להשלמה	מדד תשומות הבנייה
01.01.2009	31.03.2011	-	4,320,000	100
31.10.2009	28.02.2011	-	-	101
31.12.2009	01.02.2011	1,450,000	3,470,000	102
30.06.2010	31.07.2011	-	-	104
31.12.2010	01.09.2011	2,100,000	1,900,000	105
31.09.2011	30.09.2012	2,200,000	-	106

יש להניח כי:

- עלויות הפרויקט השוטפות משולמות במזומן בכל 31 בדצמבר.
- שיעור ההשלמה של הפרויקט נקבע לפי יחס עלויות.
- החברה מדווחת על הכנסותיה מעבודות בנייה בהתאם לשיטת התקדמות העבודות.
- על פי ניסיון העבר, החברה יכולה לאמוד באופן מהימן את תוצאות החוזה לאחר שהתהוו לה 25% מהעלויות.
- למעט הפרויקט הנ"ל אין לחברה פרויקטים נוספים.

מהו סך הרווח/(ההפסד) מעבודות בנייה, בפי שייזקף בדוח רווח והפסד של חברת "הבנאים בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010?

- א. 165,336 ₪.
- ב. 149,246 ₪.
- ג. 16,089 ₪.
- ד. 149,246 ₪.
- ה. 165,336 ₪.

הניחו כי הרווח המצטבר מעבודות בנייה של החברה ליום 31 בדצמבר 2010 הינו 230,000 ₪.

מה תהיה יתרת החייבים/(זכאים) בגין מזמיני עבודות, כפי שתוצג במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2010?

- א. 367,200 ₪.
- ב. 827,200 ₪.
- ג. 1,620,000 ₪.
- ד. 82,800 ₪.
- ה. 828,200 ₪.

הניחו כי שיעור ההשלמה ליום 31 בדצמבר 2009 הינו 21% וכי המועד החזוי לסיום בתום 2010 הינו בפברואר 2011. בנוסף הניחו כי נקבע בחוזה שעבור כל חודש של הקדמה במסירה תקבל החברה בונוס לא צמוד בסך 12,000 ₪.

מהו סך הרווח/(ההפסד) מעבודות בנייה, כפי שייזקף בדוח רווח והפסד של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010?

- א. 20,193 ₪.
- ב. 32,193 ₪.
- ג. 31,000 ₪.
- ד. 44,193 ₪.
- ה. 90,346 ₪.

סוגיות במדידה א

פרק 5 - נכס פיננסי בשווי הוגן דרך רווח והפסד

תוכן העניינים

1. כללי 50

נכס פיננסי בשווי הוגן דרך רווח והפסד

שאלות

- (1) חברת "מניות זה אנחנו" נוהגת להשקיע במניות ובאיגרות חוב של חברות רבות במשק. לאחרונה החברה גייסה את דני לתפקיד סמנכ"ל הכספים של החברה וכן רכשה החברה מספר ניירות ערך ודני מתלבט לגבי הטיפול החשבונאי בניירות ערך אילו.

נדרש :

- א. מהן האפשרויות העומדות בפני דני באשר לסיווג נכס פיננסי? (הבחן בין מכשירי הון ומכשירי חוב).
- ב. מהם התנאים לסיווג נכס פיננסי לקבוצת "שווי הוגן דרך רווח והפסד"?

- (2) במסגרת הסכם לרכישת מניות, התהוו לחברת "מניות זה אנחנו" עלויות שונות:
1. החברה שילמה עמלת מכירה לבורסה בסך של 20 שקלים.
 2. בעסקה אחרת החברה שילמה לעורכי דין 10 שקלים בקשר למכירת מניות.
 3. במסגרת עסקה זו, השקיעה עובד של החברה 10 שעות עבודה בהכנת מסמך המפרט את תנאי המכירה. העובד מרוויח סך של 20 שקלים לשעת עבודה.

נדרש :

- א. מהן עלויות עסקה?
- ב. אילו סוגי עלויות ייחשבו כעלויות עסקה ואילו סוגי עלויות לא ייחשבו כעלויות עסקה?
- ג. דון בטיפול החשבונאי בעלויות השונות שהתהוו לחברת "מניות זה אנחנו".

(3) נדרש :

- א. כיצד נמדד נכס פיננסי אשר סווג לקבוצת שווי הוגן דרך רווח והפסד?
- ב. האם יש צורך לבצע בדיקה לירידת ערך של נכס פיננסי שסווג לקבוצת שווי הוגן דרך רווח והפסד?

- (4) לאחרונה השקיעה חברת "בורסה – כסף קל" ברכישה מניות ואיגרות חוב של חברה המנפיקים. חשב החברה קרא לאחרונה בתקן חשבונאות בינלאומי מספר 39 כי עליו להציג נכס פיננסי אשר סווג לקבוצת שווי הוגן דרך רווח והפסד לפי השווי ההוגן של נייר הערך ליום המאזן. עם זאת, מתלבט החשב כיצד יגלה את השווי ההוגן של מניות ושל איגרות חוב.

נדרש :

- א. כיצד נקבע השווי ההוגן של מכשיר הון?
- ב. כיצד נקבע השווי ההוגן של מכשיר חוב?

(5) חברת "הברבור" רכשה ביום 01.01.2010 מניות של חברת "הברווז" המניות נרכשו במטרה לסחור בהם לטווח קצר. לחברה התהוו עלויות עסקה בגין רכישת המניות בסך 10 שקלים.

להלן מחיר מניית חברת הברווז בבורסה לתאריכים שונים:

מחיר	תאריך
100	01.01.2010
120	31.12.2010
80	31.12.2011

נדרש:

- א. רשום פקודת יומן לתאריכים הבאים: 01.01.2010, 31.12.2010 ו-31.12.2011.
- ב. הצג את השפעת רכישת המניות על הדוחות הכספיים של חברת הברבור לשנים 2010 ו-2011.

(6) חברת "ישראל" בע"מ (להלן – "החברה") הוקמה יום 01 בינואר 2008. להלן נתונים ביחס להשקעת החברה במניות חברת "ברקת" הכלולה במאזני החברה לימים 31 בדצמבר 2008 ו-2009:

מניות חברת "ברקת" נרכשו ביום 01 במאי 2008 בעלות של 700,000 ₪. בנוסף נבעו לחברה עלויות רכישה של 1% מעלות הרכישה. ביום 31 ביולי 2008 מכרה החברה מחצית מכמות המניות שהוחזקה על ידה בבורסה.

בגין מכירה זו היו לחברה עלויות מכירה של 1% מהתמורה שנתקבלה. ביום 30 בנובמבר 2008 רכשה החברה בבורסה 15,000 מניות נוספות (*) ביום 30 ביוני 2009 מכרה החברה רבע מכמות המניות שהיו ברשותה במחיר הגבוה ב-15% ממחיר הבורסה באותו יום.

ביום 30 באוקטובר 2009 רכשה החברה 8,000 מניות נוספות (*).

* בגין כל רכישה של מניות חברת "ברקת" נבעו לחברה עלויות רכישה של 1% מעלות הרכישה.

כל הרכישות של מניות חברת "ברקת" בוצעו מתוך מטרה לגרוף רווחים בטווח הקצר. החברה מיישמת את תקן בינלאומי מספר 39.

להלן נתונים ביחס למחיר מניית חברת "ברקת" בבורסה:

מחיר מניה ב-₪	תאריך
33	01.01.08
35	01.05.08
33	31.07.08
30	30.11.08
37	31.12.08
34	30.06.09
37	30.10.09
40	31.12.09

מהו סך ההשפעה של ההשקעה במניות על דו"ח רווח והפסד של החברה, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. 90,200 ₪.
- ב. 97,200 ₪.
- ג. 100,500 ₪.
- ד. 101,700 ₪.
- ה. 105,000 ₪.

מהי יתרת ההשקעה כפי שתיכלל במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2009?

- א. 869,790 ₪.
- ב. 884,710 ₪.
- ג. 936,250 ₪.
- ד. 1,000,000 ₪.
- ה. 1,070,000 ₪.

- (7) חברת השודדים רכשה ביום 01.01.2010 איגרות חוב של חברה א'. החברה ביצעה את הרכישה לפי השווי ההוגן של איגרת החוב. איגרת החוב הינה חלק מקבוצת נכסים אשר לגביהם החברה נוקטת באסטרטגיה של מדידה לפי שווי הוגן. להלן נתונים אודות איגרת החוב:
- ערך נקוב 100,000 שקלים. איגרת החוב משלמת ריבית נקובה בסך 5% ומועד פירעונה בעוד כ-5 שנים.
- להלן נתונים לגבי שיעורי ריבית להיוון תזרימי מזומנים לתאריכים שונים:

שיעור ריבית	תאריך
6%	01.01.2010
7%	31.12.2010
5%	31.12.2011

נדרש :

- א. רשום פקודת יומן לתאריכים הבאים : 01.01.2010, 31.12.2010 ו-31.12.2011.
 ב. הצג את השפעת רכישת המניות על הדוחות הכספיים של חברת השודדים לשנים 2010 ו-2011.

(8) להלן נתונים מדוחותיה הכספיים של חברת "אקירוב" :

31.12.2009	31.12.2010	
90	120	השקעה לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד

ההשקעה נרכשה על ידי החברה ביום 01.01.2009 : 30 מניות של חברה א'.
 ליום הרכישה מחיר כל מנייה היה 2 שקלים. החברה לא ביצעה רכישות נוספות בשנה זו. ביום 02.01.2010 רכשה החברה 10 מניות נוספות של חברת א', מחיר של שקל למניה.

נדרש :

- א. רשום פקודות יומן הנוגעות לרכישת מניות חברה א' לתאריכים : 01.01.2009, 31.12.2009, 02.01.2010 ו-31.12.2010.
 ב. הצג את השפעת ההשקעה על הדוחות הכספיים של חברת אקירוב לשנים 2009 ו-2010?

- (9) ביום 01.02.2006 רכשה חברת "בידי-בם" 5,000 מניות 1 ₪ ערך נקוב של חברת דונטלו למטרות מסחר.
 ביום 01.04.2006 מכרה החברה 1,000 מניות של חברת דונטלו.
 ביום 30.06.2006 רכשה החברה 1,500 מניות של חברת דונטלו.
 ביום 01.07.2006 חילקה חברת דונטלו דיבידנד בשיעור של 0.5 ₪ למניה 1 ₪ ערך נקוב.
 לאור התוצאות העגומות של חברת דונטלו בשנת 2006, החליטה חברת בידי-בם לממש את השקעתה בחברת דונטלו, ואכן עשתה כן ביום 31.12.2006.
 להלן נתונים אודות מחיר מניית חברת דונטלו לתאריכים שונים :

תאריך	מחיר
01.02.2006	2 ₪
01.03.2006	3 ₪
01.04.2006	4 ₪
30.05.2006	3.5 ₪
30.06.2006	3.5 ₪
31.12.2006	1.5 ₪

נדרש :

- א. רשום פקודות יומן בגין השקעת חברת "בידי-בס" במניות חברת "דונטלו" לשנת 2006.
- ב. מהי השפעת השקעתה של חברת "בידי-בס" במניות חברת "דונטלו" על דוחותיה הכספיים של החברה לשנת 2006?

10) מניות חברת "תמירוס" נסחרות בבורסה בניו-יורק. חברת אסף החליטה לרכוש ביום 01.03.2006 מניות חברת תמירוס : החברה רכשה 100 מניות של חברת תמירוס. ביום 01.07.2006 רכשה החברה מניות נוספות של חברת תמירוס. כל הרכישות בוצעו במטרה להפיק רווחים בטווח הקצר. ליום 31.12.2006 ההשקעה מוצגת לפי 2,400 שקלים.

שנת 2007 :

ביום 01.01.2007 מכרה החברה 50 מניות של חברת תמירוס. ביום 01.02.2007 חילקה חברת תמירוס דיבידנד בשיעור של 24%. חברת אסף נקלעה לקשיים ועל כן החליטה למכור 50 מניות מסך השקעתה בחברת תמירוס. אכן, ביום 01.09.2007 החברה מכרה את השקעתה בלב כבד, שכן היא מאמינה כי מניית חברת תמירוס עתידה להכפיל את עצמה בטווח הקצר. ביום 31.10.2007 רכשה החברה מניות נוספות של חברת תמירוס. ביום 31.12.2007 חילקה חברת תמירוס דיבידנד בשיעור של 10% לבעלי מניותיה. חברת אסף קיבלה דיבידנד בסכום של 80 שקלים. מלבד אירועים אלה החברה לא רכשה או מכרה מניות נוספות. להלן נתונים על מחיר מניית תמירוס לתאריכים שונים :

תאריך	מחיר מניה
01.03.2006	1 ₪
01.07.2006	5 ₪
31.12.2006	8 ₪
01.01.2007	8 ₪
01.02.2007	6 ₪
01.09.2007	4 ₪
31.10.2007	5 ₪
31.12.2007	15 ₪

נדרש :

- א. כמה מניות של חברת תמירוס נרכשו על ידי חברת אסף ביום 01.07.2006?
- ב. כמה מניות רכשה החברה ביום 31.10.2007?
- ג. רשום פקודות יומן בגין השקעת חברת אסף במניות חברת תמירוס לשנים 2006-2007.
- ד. הצג את השפעת ההשקעה במניות חברת תמירוס כפי על דוחותיה הכספיים של חברת אסף לשנים 2006-2007.

סוגיות במדידה א

פרק 6 - נכס פיננסי זמין למכירה

תוכן העניינים

1. כללי 55

נכס פיננסי זמין למכירה

שאלות

(1) חברת "מניות זה אנחנו" נוהגת להשקיע במניות ובאיגרות חוב של חברות רבות במשק. לאחרונה החברה גייסה את דני לתפקיד סמנכ"ל הכספים של החברה וכן רכשה החברה מספר ניירות ערך ודני מתלבט לגבי הטיפול החשבונאי בניירות ערך אילו.

נדרש:

- א. מהן האפשרויות העומדות בפני דני באשר לסיווג נכס פיננסי? (הבחן בין מכשירי הון ומכשירי חוב).
- ב. מהם התנאים לסיווג נכס פיננסי לקבוצת "נכס פיננסי זמין למכירה"?

(2) במסגרת הסכם לרכישת מניות, התהוו לחברת "מניות זה אנחנו" עלויות שונות:

1. החברה שילמה עמלת מכירה לבורסה בסך של 20 שקלים.
2. בעסקה אחרת החברה שילמה לעורכי דין 10 שקלים בקשר למכירת מניות.
3. במסגרת עסקה זו, השקיעה עובד של החברה 10 שעות עבודה בהכנת מסמך המפרט את תנאי המכירה. העובד מרוויח סך של 20 שקלים לשעת עבודה.

נדרש:

- א. מהן עלויות עסקה?
- ב. אילו סוגי עלויות ייחשבו כעלויות עסקה ואילו סוגי עלויות לא ייחשבו כעלויות עסקה?
- ג. דון בטיפול החשבונאי בעלויות השונות שהתהוו לחברת "מניות זה אנחנו" בהנחה כי החברה מטפחת בהשקעה במניות לפי שיטת "נכס פיננסי זמין למכירה"?

(3) נדרש:

- הצג את הטיפול החשבונאי בנכס פיננסי זמין למכירה בדוחות הכספיים של ישות:
- א. כיצד תוצג השקעה בנכס פיננסי זמין למכירה במאזן חברה?
- ב. כיצד משפיעה השקעת חברה בנכס פיננסי זמין למכירה על דו"ח רווח והפסד?

(4) חברת EZ100 השקיעה לאחרונה במניית חברת טבע. מחיר המניה ביום רכישתה (01.01.2010) – 50 שקלים. החברה שילמה לעורך דין שטיפל בעסקת הרכישה 5 שקלים. כמו כן, איציק, עוזר החשב של החברה, השקיעה יום עבודה בעסקת הרכישה (איציק משתכר 30 שקלים ליום). ביום 31.12.2010 ערך המניה הסתכם ל-75 שקלים. ביום 31.12.2011 מחיר המניה בשוק הינו 25 שקלים. החברה סיווגה את השקעתה במניית חברת טבע כהשקעה זמינה למכירה.

נדרש:

- א. הצג פקודות יומן לתאריכים 01.01.2010, 31.12.2010 ו-31.12.2011 עבור ההשקעה.
- ב. הצג השפעת ההשקעה על הדוחות הכספיים של החברה לשנים 2010 ו-2011.
- ג. הבחן בין שני מצבי עולם: ירידת הערך שהתהוותה ביום 31.12.2011 היא ירידת ערך בעלת ראייה אובייקטיבית לירידת ערך.

(5) חברת EZ100 השקיעה במניה ובאג"ח של חברת טבע. נכון לשנת 2011 הפסידה החברה סכום של כ-20 שקלים בגין השקעתה במניה וסכום של 20 שקלים בגין השקעתה באגירת החוב. החברה הכירה בהפסד בדו"ח רווח והפסד (כלומר, קרן ההון בחובה מוינה להפסד) שכן היו תנאים שהצביעו על כך שמדובר בירידת ערך בעלת ראיות אובייקטיביות לירידת ערך. בשנת 2012 הכריזה חברת טבע על המצאה חדשה בתחום התרופות הגנריות. בהתאם, מחיר המניה והאג"ח של החברה המריאו שחקים.

נדרש:

מהו הטיפול החשבונאי בעליית ערך שהתוותה לחברת EZ100 בגין השקעתה? הבחן בין ההשקעה במניות (הון) והשקעה באג"ח (חוב).

(6) חברת EZ100 השקיעה ביום 01.01.2009 100 שקלים ברכישת נכס פיננסי זמין למכירה. ביום 30.06.2009 השווי ההוגן של ההשקעה הינו 120 שקלים. ביום 31.12.2009 השווי ההוגן של ההשקעה הינו 110 שקלים. ביום 01.01.2010 ההשקעה נמכרה בתמורה ל-110 שקלים.

נדרש:

הצג פקודות יומן בגין רכישת ההשקעה של חברת EZ100.

(7) ענה בקצרה על השאלות הבאות:

- א. כיצד נקבע השווי ההוגן של השקעה בהון של ישות, כאשר זו מסווגת כנכס פיננסי זמין למכירה?
- ב. כיצד נקבע השווי הוגן של השקעה בחוב של ישות, כאשר זו מסווגת כנכס פיננסי זמין למכירה?
- ג. כיצד יוכר דיבידנד אשר התקבל בגין השקעה בהון של ישות אשר סווגה כנכס פיננסי זמין למכירה?

- (8) ביום 1.2.2004 רכשה חברת "הברזל" 20,000 מניות 1 ₪ ע.נ של חברת "רימונים" בבורסה לניירות ערך בת"א.
 ביום הרכישה ייעדה החברה השקעה זו כהשקעה זמינה למכירה.
 ביום 30.9.2006 מכרה החברה 8,000 מניות.
 ביום 30.11.2006 רכשה החברה 5,000 מניות נוספות.
 הצג פקודות יומן לשנים 2004-2006.

להלן נתונים לגבי מחיר המניה לתאריכים שונים:

מחיר בנקודות	תאריך
100	01.01.2004
150	31.12.2004
130	31.12.2005
170	30.09.2006
100	30.11.2006
200	31.12.2006

- (9) ביום 1.1.2004 רכשה חברת המשקיע 25,000 ₪ ערך נקוב אגרות חוב קונצרניות של חברת זוהר בע"מ. החברה ייעדה את אגרות החוב כהשקעה זמינה למכירה. אגרות החוב נושאות ריבית שנתית בשיעור של 7%, המשולמת אחת לשנה ביום 31 בדצמבר ואילו הקרן תפרע בשני תשלומים שווים החל מיום 31.12.2008.

להלן נתונים לגבי ריבית השוק:

שיעור ריבית שוק	תאריך
8%	1.1.2004
7.5%	31.12.2004

- (10) ביום 1 בינואר 2007 רכשה חברת "זיו" בע"מ 10,000 מניות 1 ₪ ערך נקוב ממניות חברת "דורית" בע"מ הנסחרת בבורסה. חברת "זיו" בע"מ סיווגה השקעה זו כזמינה למכירה.
 לקראת תום שנת 2008, עקב קשיים כלכליים לטווח ארוך אליהם נקלעה חברת "דורית" בע"מ, חלה ירידת ערך משמעותית בערך המניה שלה.
 לקראת תום 2009, עקב חתימה על חוזה מכירה גדול ונרחב עם לקוח מחו"ל, התאוששה חברת "דורית" בע"מ ממצבה הכלכלי הקשה בו הייתה שרויה.
 מחירי המניה של חברת "דורית" בע"מ (ב-₪):

מחיר מניה	תאריך
10	1 בינואר 2007
17	31 בדצמבר 2007
4	31 בדצמבר 2008
9	31 בדצמבר 2009

מהו סך ההפסד בגין ההשקעה בחברת "דורית" בע"מ, כפי שייכלל בדוח רווח והפסד של חברת "זיו" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. 0 ₪.
- ב. 40,000 ₪.
- ג. 60,000 ₪.
- ד. 70,000 ₪.
- ה. 130,000 ₪.

מהי יתרת הקרן ההונית בגין ההשקעה בחברת "דורית" בע"מ, כפי שתיכלל במאזן חברת "זיו" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2009?

- א. 0 ₪.
- ב. 20,000 ₪.
- ג. 40,000 ₪.
- ד. 50,000 ₪.
- ה. 60,000 ₪.

11 ביום ה-01 ביוני 2008 רכשה חברת דין 25,000 מניות של חברת גלעד. החברה ייעדה השקעה זו כהשקעה זמינה למכירה. ביום ה-01 לספטמבר 2009 החליטה חברת דין לנצל את רמות המחירים הנמוכות של מניית גלעד, והיא רכשה 5,000 מניות נוספות של החברה. גם השקעה זו יועדה לקבוצת הזמין למכירה.

להלן נתונים לגבי מחיר מניית חברת גלעד :

תאריך	₪
01.06.2008	5
31.12.2008	7
01.09.2009	2
31.12.2009	5

נדרש :

- א. רשום פקודות יומן בגין השקעת חברת דין במניות חברת גלעד בשנים 2008-2009.
- ב. הצג את השפעת ההשקעה על דוחותיה הכספיים של חברת דין לשנים 2008-2009.

12 ביום 01.02.2005 רכשה חברת "לילין" 20,000 מניות של חברת "אליש". החברה לא סווגה השקעה זו לקבוצת שווי הוגן דרך רווח והפסד. ביום 31.12.2005 החליטה החברה לממש 30% מהשקעתה בחברת "אליש", ועשתה זאת באותו היום. ביום 01.04.2006 רכשה החברה 10,000 מניות נוספות של חברת אליש, בתמורה ל-140,000 שקלים. השקעה זו יועדה אף היא כהשקעה זמינה זמינה למכירה.

להלן נתונים על מחיר מניית חברת "אליש" לתאריכים שונים :

תאריכים	מחיר מניה (₪)
01.01.2005	8
01.02.2005	10
31.12.2005	12
01.02.2006	7
01.04.2006	?
31.12.2006	*11

*הנח כי לתאריך זה ישנם סימנים לתנאים אובייקטיביים של ירידת ערך.

נדרש :

- א. רשום פקודות יומן לשנים 2005-2006 כפי שיירשמו בספרי חברת לילין בגין השקעתה במניות חברת אליש.
- ב. הצג את השפעת ההשקעה בחברת אליש על דוחות חברת לילין לשנים 2005-2006.

13 חברת "בייבילנד" בע"מ (להלן : "החברה") הוקמה ביום 30 בנובמבר 2008 ועוסקת בפיתוח וייצור מוצרי תינוקות בישראל. ביום 1 ביוני 2009 רכשה החברה 10,000 מניות 1 ₪ ערך נקוב של חברת "שם-לי" בע"מ בבורסה לניירות ערך. ביום 15 באוקטובר 2009 רכשה החברה 8,500 מניות 1 ₪ ערך נקוב נוספות של חברת "שם-לי" בע"מ.

להלן הסעיפים המאזניים הרלוונטיים להשקעה במניות חברת "שם-לי" בע"מ, כפי שהופיעו בספרי החברה ליום 31 בדצמבר 2009 :

השקעה במניות	₪ 55,500
קרן הון נטו, (בזכות)	₪ 7,880

ביום 1 בינואר 2010 מכרה החברה 2,220 מניות 1 ₪ ערך נקוב וביום 26 באוקטובר 2010, בשל מגמות של עליית שערים בענף, רכשה החברה 5,000 מניות 1 ₪ ערך נקוב נוספות של חברת "שם-לי" בע"מ. כל הרכישות האמורות לעיל בוצעו בהתאם לראיית הנהלת החברה את רכישת ההשקעה כהשקעה לטווח ארוך.

שיעור המס החל על רווחים מניירות ערך הינו 20%.
 להלן נתונים ביחס למחירי מניית "שם-לי" בע"מ:

שער המניה ב-₪	תאריך
?	01.06.2009
2.70	15.10.2009
3	01.01.2010-31.12.2009
3.60	26.10.2010
4	31.12.2010

מהו מחיר מניה 1 ₪ ערך נקוב של חברת "שם-לי" בע"מ ליום 1 ביוני 2009?

- א. 2.00 ₪.
- ב. 2.27 ₪.
- ג. 2.70 ₪.
- ד. 3.00 ₪.
- ה. 3.255 ₪.

מהי ההשפעה בגין ההשקעה במניות חברת "שם-לי" בע"מ על דוח רווח והפסד (לפני השפעת המס), כפי שתיכלל בדוח רווח והפסד של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010?

- א. 854 ₪.
- ב. 1,182 ₪.
- ג. 1,235 ₪.
- ד. 1,298 ₪.
- ה. 6,660 ₪.

מהי יתרת קרן ההון נטו בגין ההשקעה בחברת "שם-לי" בע"מ, כפי שתיכלל במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2010?

- א. 0 ₪.
- ב. 9,850 ₪.
- ג. 21,558 ₪.
- ד. 26,948 ₪.
- ה. 28,130 ₪.

סוגיות במדידה א

פרק 7 - השקעות מוחזקות לפידיון והלוואות וחייבים

תוכן העניינים

1. כללי 61

השקעות מוחזקות לפדיון והלוואות וחייבים

שאלות

- (1) ביום 01.01.2005 רכשה חברה א' אגרת חוב של חברה ב'. החברה רכשה 100,000 ₪ ערך נקוב של חברה ב', והאיגרת נושאת ריבית נקובה של 5%. קרן האג"ח תפרע בתשלום אחד ביום 31.12.2007. נכון ליום רכישת אגרת החוב, בכוונת חברה א' להחזיק באיגרת החוב של חברה ב' עד למועד פדיונה ביום 31.12.2007. ביכולת החברה להחזיק באיגרת החוב עד למועד פירעונה. אגרות החוב של חברה ב' נסחרות בבורסה בתל אביב. להלן נתונים על ריבית השוק של אג"ח חברה ב' לתאריכים שונים:

תאריך	ריבית שוק
01.01.2005	8%
31.12.2005	6%
31.12.2006	5%
31.12.2007	4%

נדרשים:

- קבע את סיווג ההשקעה בספרי חברה א'.
- רשום פקודת יומן ליום הרכישה.
- קבע את השפעת ההשקעה לשנים 2005-2007.

- (2) ביום 01.01.2002 רכשה חברה א' אגרת חוב של חברה ב'. החברה רכשה 20,000 ₪ ערך נקוב של חברה ב', והאיגרת נושאת ריבית נקובה של 8%. קרן האג"ח תפרע ב-4 תשלומים שווים של קרן. נכון ליום רכישת אגרת החוב, בכוונת חברה א' להחזיק באיגרת החוב של חברה ב' עד למועד פדיונה ביום 31.12.2005. ביכולת החברה להחזיק באיגרת החוב עד למועד פירעונה. אגרות החוב של חברה ב' נסחרות בבורסה בתל אביב. להלן נתונים על ריבית השוק של אג"ח חברה ב' לתאריכים שונים:

תאריך	ריבית שוק
01.01.2002	7%
31.12.2003	6%
31.12.2004	5%
31.12.2005	4%

נדרשים:

- קבע את סיווג ההשקעה בספרי חברה א'.
- רשום פקודת יומן ליום הרכישה.
- קבע את השפעת ההשקעה לשנים 2002-2005.

- (3) ביום 02.07.2002 רכשה חברת "השקעות זה אנחנו" (להלן - "השקעות") 150,000 ₪ ערך נקוב של חברת "המנפיקים".
- חברת המנפיקים היא חברה ציבורית, אשר מכשירי החוב שלה נסחרים בבורסה בתל אביב. האג"ח אשר נרכש על ידי חברת השקעות הונפק על ידי חברת המנפיקים ביום 01.07.2001, לתקופה של 4 שנים, והוא נושא ריבית נקובה של 5%.
- קרן האג"ח תיפרע בתשלום אחד. תשלומי הריבית משולמים מידי 01.07, החל מיום 01.07.2002. הנח ריבית פשוטה.
- חברת השקעות סווגה את האג"ח כהשקעה בנכס פיננסי מוחזק לפדיון.
- ביום 02.07.2003 החליטה החברה לממש את השקעתה.

תאריך	ריבית שוק
01.07.2001	6%
31.12.2001	5%
01.07.2002	5%
31.12.2002	7%
01.07.2003	8%
31.12.2003	8%
01.07.2004	11%
31.12.2004	12%
01.07.2005	6%
31.12.2005	7%

נדרש:

- א. רשום פקודות יומן בגין השקעתה של חברת השקעות באיגרת חוב של חברת המנפיקים בשנים 2002-2003.
- ב. הצג את השפעת השקעתה של חברת השקעות באיגרת חוב של חברת המנפיקים על דוחותיה הכספיים של החברה לשנים 2002-2003.
- ג. ביום 01.03.2004 החליטה החברה לרכוש אג"ח נוסף, הפעם של חברת "שמופי". החברה מעוניינת לסווג את השקעתה כמוחזקת לפדיון. חווה דעתך.

- (4) חברת "יפופה" רכשה ביום 01.01.2007 אגרות חוב של חברת "לקקני". החברה רכשה 100,000 ₪ ערך נקוב אג"ח, אשר תנאיו הם:
1. עומד לפירעון ביום 31.12.2010.
 2. נושא ריבית נקובה של 4%, המשולמת מידי 31.12 החל מיום 31.12.2007.
 3. האג"ח (קרן וריבית) צמוד למדד המחירים לצרכן.
 4. האג"ח נרכש לפי שווי הוגן, כאשר מחיר האג"ח מצוטט בשוק.

ליום הרכישה בכוונת חברת יפופה להחזיק במכשיר החוב עד לפדיונו, וביכולתה לעשות כן.

נתונים :

תאריך	שיעור ריבית שוק לאג"ח דומות	מדד המחירים לצרכן
01.01.2007	7%	100
31.12.2007	5%	105
31.12.2008	6.5%	108

נדרשים :

קבע את הטיפול החשבונאי בהשקעה לשנים 2007-2008.

(5) ביום 01.01.2008 הלווה חברת "מי זה" 120,000 שקלים לחברת "זה אני".

- קרן ההלוואה תיפרע ב-3 תשלומי קרן שווים.
- הריבית הנקובה בהלוואה הינה 5%, המשולמת בגין יתרת קרן הלוואה שטרם סולקה.
- ההלוואה אינה סחירה, ועל כן אין לה מחיר מצוטט.

חשב החברה החליט שלא לסווג את ההשקעה לקבוצות שווי הוגן דרך רווח והפסד, או לקבוצת זמין למכירה.

נדרש :

א. רשום פקודות יומן בגין ההלוואה אותה נתנה חברת מי זה לחברת זה אני בשנת 2008.

ב. הצג את השפעת מתן ההלוואה על דוחותיה הכספיים של החברה לשנת 2008.

(6) ביום 01 בינואר 2008 רכשה חברת "בואנוס" 400,000 ₪ אג"ח סחירות 1 ₪ ערך נקוב אשר הונפקו על ידי חברת "אירס". האג"ח תפרע ביום 31.12.2012 והיא נושאת ריבית נקובה 5%. החברה שילמה לעורכי הדין בעבור ניסוח עסקת הרכישה סכום של 9,000 ₪. החברה בחרה לסווג את ההשקעה כמוחזקת לפדיון, וביכולתה לעשות כן. ביום 31.12.2009 מכרה החברה את השקעתה.

להלן נתונים לגבי ריבית השוק לאג"ח חברת "אירס" :

תאריך	ריבית שוק
01.01.2008	6%
31.12.2008	7%
31.12.2009	4%

הנח כי במאזן חברת "בואנוס" השקעה בחברה נוספת – חברת בוליביה - אשר מסווגת כהשקעה מוחזקת לפדיון. ההשקעה רשומה בספרים לפי סכום של 20,000 ₪. השווי ההוגן של ההשקעה ליום 31.12.2009 הינו 30,000 ₪.

נדרשים :

- א. קבע את הטיפול החשבונאי בהשקעת חברת "בואנוס" באג"ח חברת "איירס" בשנים 2008-2009.
- ב. רשום פקודת יומן לשנים 01.01.2008, 31.12.2008 ו-31.12.2009.
- ג. קבע את הטיפול החשבונאי בהשקעה בחברה בוליביה נכון ליום 31.12.2009.